

Kenneth Lykke Sørensen, Jacob Nielsen Arendt og Henrik Lindegaard Andersen

Effekter af uddannelsesaktivering for forsikrede ledige

Effekter af uddannelsesaktivering for forsikrede ledige kan downloades fra hjemmesiden www.kora.dk

© KORA og forfatterne

Mindre uddrag, herunder figurer, tabeller og citater, er tilladt med tydelig kildeangivelse. Skrifter, der omtaler, anmelder, citerer eller henviser til nærværende, bedes sendt til KORA.

© Omslag: Mega Design og Monokrom

Udgiver: KORA
ISBN: 978-87-7509-687-0
10620
Januar 2014

KORA
Det Nationale Institut for
Kommuners og Regioners Analyse og Forskning

KORA er en uafhængig statslig institution, hvis formål er at fremme kvalitetsudvikling samt bedre ressourceanvendelse og styring i den offentlige sektor.

Det Nationale Institut
for Kommuners og Regioners
Analyse og Forskning

Købmagergade 22
1150 København K
E-mail: kora@kora.dk
Telefon: 444 555 00

Forord

Denne rapport er bestilt af Ekspertgruppen om udredningen af den aktive beskæftigelsesindsats. Rapporten er et bidrag til Ekspertgruppens udredning af beskæftigelsesindsatsen i Danmark, herunder hvilke tilbud der kan hjælpe ledige i længere beskæftigelse. Formålet med rapporten er mere specifikt at afdække effekten på afgang fra ledighed til beskæftigelse og varigheden af beskæftigelse af forskellige typer af uddannelsesaktivering.

Rapporten er udarbejdet af forsker Kenneth Lykke Sørensen, forsker Henrik Lindegaard Andersen og forskningsleder Jacob Nielsen Arendt, KORA, Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning. Rapporten har været gennemlæst og kommenteret af to eksterne læsere. De takkes for konstruktive kommentarer.

Forfatterne
December 2013

Indhold

1	Indledning.....	8
1.1	Formål.....	8
1.2	Baggrund.....	8
1.3	Indsatser og målgruppe.....	10
2	Data.....	11
2.1	DREAM-registret.....	11
2.2	Kursusregistret.....	12
2.3	Supplerende individoplysninger.....	12
2.4	Dataudvælgelse.....	13
3	Beskrivende statistik.....	14
3.1	Aktiveringsforløb.....	16
4	Metode.....	21
4.1	Effektmål.....	21
5	Effekter.....	24
5.1	Effekter på ledighed.....	24
5.2	Effekter på efterfølgende beskæftigelse.....	27
5.3	Nettoeffekter.....	29
5.4	Tidspunkt for aktivering.....	30
6	Opsummering og diskussion.....	36
	Appendiks A1: Timing-of-event-modellen.....	39
	Appendiks A2: Variabelliste.....	40
	Appendiks A3: Resultater.....	43
	Litteratur.....	47

Sammenfatning

Formål

Formålet med denne rapport er at tilvejebringe nye estimater for effekten af specifikke typer af uddannelsesaktivering på afgang fra ledighed til beskæftigelse og på varigheden af første efterfølgende beskæftigelsesforløb. Det er det første danske studie, der estimerer effekten af uddannelsesaktivering på varigheden af efterfølgende beskæftigelse, dvs. som afspejler en dimension af kvaliteten af et eventuelt job-match.

Den grundlæggende hypotese har været at undersøge, om uddannelsesaktivering fører til længerevarende beskæftigelse, og hvorvidt længere beskæftigelsesforløb kan opveje den fastholdelse i ledighed, som erfaringsmæssigt viser sig under aktivering. Fokus er derudover også på forskelle i effekter af forskellige typer af uddannelsesaktivering for deltagerne, samt om der er specifikke typer af deltagere, der har større nytte af kurserne end andre.

Hvordan tolkes resultaterne

De rapporterede effekter er effekten af første aktiveringsforløb efter påbegyndt ledighed, for *deltagerne* i aktivering, i forhold til *ingen aktivering* i løbet af hele ledighedsforløbet. Det er vigtigt at understrege, at effekterne ikke kan bruges til en samlet vurdering af, om aktivering nytter, eller om nogle aktiveringstyper skal bruges mere end nu. De kan først og fremmest bruges til at sige, om den givne brug af aktiveringsredskaberne på kort sigt har en positiv effekt på tiden i beskæftigelse kontra tiden i ledighed.

Mere specifikt måles effekterne kun *efter* påbegyndt aktivering; på resttiden i samme ledighedsforløb, som aktivering pågår, og det eventuelt første efterfølgende beskæftigelsesforløb. Eventuelle effekter inden aktivering (sortering og motivationseffekter) eller på efterfølgende ledigheds- og beskæftigelsesforløb er ikke inkluderet.

Indsatser og målgrupper

Der ses på fem typer af uddannelsesaktivering: Arbejdsmarkedsuddannelse (AMU) transport-kurser, AMU handel & service-kurser, andre AMU-kurser, seks ugers selvvalgt uddannelse samt anden uddannelsesaktivering. Anden uddannelsesaktivering omfatter i denne rapport både ordinære uddannelsesforløb (der ikke er AMU-kurser) og ikke-ordinære forløb, herunder særligt tilrettelagte kurser, vejledning og afklaring, jobsøgningskurser og særligt tilrettelagte projekter. Herudover inkluderes privat løntilskud, mens offentlig løntilskud og virksomhedspraktik samles under betegnelsen anden aktivering.

Effekterne er estimeret for mænd og kvinder samlet og separat, samt for hver af disse grupper for underopdelinger på uddannelsesniveau i personer med en grunduddannelse (folkeskole samt ungdomsuddannelse, eller ingen almen skoleuddannelse), erhvervsuddannede samt personer med en videregående uddannelse (kort, mellemlang samt lang) og på aldersgrupper, inddelt for yngre personer (mellem 18 og 35 år), en mellemgruppe (mellem 36 og 50 år) samt for ældre personer (mellem 51 og 65 år). Endelig er det undersøgt om tidspunktet for aktivering har betydning for resultaterne (aktivering inden 12 uger, 12-25, 26-36, +36 uger).

Metode

Analysen er en registeranalyse med anvendelse af registre fra Danmarks Statistik og Arbejdsmarkedsstyrelsen. Til modellering af ledigheds-, aktiverings- og beskæftigelsesforløb anvendes en varighedsmodel, der tager højde for, at deltagere i en given aktiveringstype

afviger fra ikke-deltagere og andre deltagere på både observerbare og ikke-observerbare karakteristika. Der ses på effekten af deltagelse i første aktiveringsforløb for alle forsikrede ledige, der påbegynder et dagpengeforløb i 2009 eller 2010, og de følges til og med december 2012.

Resultater

For effekterne på tiden i ledighed indtil beskæftigelse findes for mænd og kvinder samlet, at:

- privat løntilskud afkorter tiden i ledighed indtil beskæftigelse
- AMU-kurser og seks ugers selvvalgt uddannelse forlænger tiden i ledighed
- anden uddannelsesaktivering samt anden aktivering har positive programeffekter, der opvejer fastholdelseeffekterne, så resttiden i ledighed ikke afviger fra ikke-aktiverede.

Disse resultater stemmer nogenlunde overens med eksisterende litteratur og forklares af fastholdelseeffekter for alle aktiveringstyper på nær privat løntilskud, samt små effekter efter endt aktivering.

For effekterne på varigheden af efterfølgende beskæftigelse findes, at:

- seks ugers selvvalgt uddannelse, anden uddannelsesaktivering, anden aktivering og AMU-kurser, der ikke er inden for handel & service eller transport, *forkorter* varigheden af eventuelt efterfølgende beskæftigelse. Disse udgør tilsammen 96 % af alle førstegangs-aktiveringsforløb.
- AMU handel & service-kurser *forlænger* varigheden af efterfølgende beskæftigelse
- Privat løntilskud og AMU-transportkurser har *ingen* effekt på varigheden af efterfølgende beskæftigelse.

Samlet set er det kun for aktiverede i privat løntilskud, der i dette studie udgør 0,7 % af alle førstegangs-aktiveringsforløb, hvor effekten på beskæftigelsesvarigheden opvejer effekten på resttiden i ledighed.

De samlede effekter på ledighed og efterfølgende beskæftigelse ændres ikke, når der opdeles på køn. Dog sker der en forskydning, således at de negative effekter i højere grad afstedkommes af kortere beskæftigelse for mænd, men større fastholdelse for kvinder.

Opdeles der på alder og uddannelse, viser der sig kun få tilfælde, hvor aktivering både reducerer tiden i ledighed og forlænger efterfølgende beskæftigelsesvarighed: Ud over privat løntilskud gælder det for mænd over 50 år, der har deltaget i AMU-transportkurser. Derudover ses dog en tendens til ringere resultater for ledige over 35 og for ledige med en kompetencegivende uddannelse. For kvinder under 36 år øger seks ugers selvvalgt uddannelse og anden uddannelsesaktivering varigheden af beskæftigelse mere end det forlænger ledigheden.

Resultaterne viser endvidere, at der, når der opdeles på tidspunkt for aktivering i ledighedsforløbet, fremkommer en tendens til, at tidlig aktivering inden 12 ugers ledighed virker bedre end senere aktivering. Tidlig aktivering refererer her til tidspunktet i det givne ledighedsforløb og ikke til samlet ledighed, der anvendes i regler for ret og pligt-tilbud. Således øger både AMU-transportkurser, anden uddannelsesaktivering og anden aktivering beskæftigelsesvarigheden, mere end det forlænger ledigheden for dem, der aktiveres tidligt. De positive effekter af tidlig aktivering findes primært blandt ledige under 50, mens

tidlig aktivering virker godt for forskellige typer af aktivering for ledige med forskelligt uddannelsesniveau.

Opsummerende viser de nye resultater, at uddannelsesaktivering sjældent har positive beskæftigelseseffekter, slet ikke for mænd, men at der findes positive resultater i enkelte tilfælde for yngre kvinder og ved tidlig aktivering i ledighedsforløbet.

Forbehold

Resultaterne i denne analyse har som alle andre analyser en række begrænsninger. Indeværende studie har kontrolleret for få, men betydningsfulde, observerbare forhold og anvendt state-of-the-art-metoder til at kontrollere for uobserverbare forhold. Men særligt i forhold til effekterne på beskæftigelsesvarighed er erfaringerne med denne model stadig begrænsede, og det kan ikke udelukkes, at der ikke er kontrolleret tilstrækkeligt for selection ind i deltagelse i aktivering. Ydermere viser resultaterne nogle effekter af en størrelsesorden, der ikke altid virker plausibel, og der er resultater opdelt på undergrupper, der ikke stemmer overens med de aggregerede resultater. Det tyder alt i alt på, at størrelsen på effekterne skal tages med forbehold.

Derudover er det kun et begrænset udvalg af uddannelseskurser, der er evalueret. Der kan være specifikke kurser i gruppen af "andre AMU-kurser" eller i gruppen af anden uddannelsesaktivering, der giver gode effekter, mens der kan være målgrupper, andre end de undersøgte, der har gavn af kurserne. I så fald er der dog andre kurser i disse grupper med en negativ effekt, der opvejer en eventuel positiv effekt. Kurserne kan også gavne deltagerne på anden vis end de undersøgte, ligesom det ikke er undersøgt, om de ville gavne ikke-deltagere. Derudover kan det være, at kurserne øger deltagerens løn, hvis de kommer i beskæftigelse, eller at effekterne først viser sig på længere sigt end den undersøgte. I lyset af, hvor korte kurserne er, samt i lyset af tidligere studier, virker ingen af disse hypoteser dog særligt plausible.

1 Indledning

1.1 Formål

Formålet med dette projekt er at tilvejebringe ny viden om effekter af specifikke typer uddannelsesaktivering for ledige på dagpenge. Det sker i form af undersøgelse af både effekten på overgang fra ledighed til beskæftigelse og på varigheden af efterfølgende beskæftigelse.

Rapporten bidrager dermed til de meget få studier, der har inddelt uddannelsesaktivering i undergrupper. Studiet indeholder de første danske skøn over effekten af uddannelsesaktivering på varigheden af efterfølgende beskæftigelsesforløb.¹ Ydermere er det et af de første studier, der måler effekten af seks ugers selvvalgt uddannelse.

1.2 Baggrund

Danske ledige har ret og pligt til tilbud om og deltagelse i samtaleforløb og aktivering. I denne rapport betragtes aktivering som den vifte af tilbud, der tilbydes ledige på baggrund af kap. 10–12 (vejledning og opkvalificering, løntilskud og virksomhedspraktik) i Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats (LAB), samt seks ugers selvvalgt uddannelse. Uddannelsesaktivering anvendes som en samlet betegnelse for opkvalificering og kurser, der hører under ordinær uddannelse, eller afklaring og opkvalificering. Uddannelsesaktivering består primært af kortere kurser, der kan omskole ledige til andre brancher eller give dem mindre opkvalificeringsløft inden for deres egne brancher, fx i form af IT-kurser eller inden for handel og kontor. I nogle tilfælde udstedes certifikater, fx til et truck-kørekort, og i andre kan ordinær uddannelse anvendes som tilbud. Brugen af uddannelsesaktivering udgjorde i 2012 ca. 55 % af al aktivering for ledige på dagpenge i Danmark, fordelt på 11 % registrerede ordinære uddannelsesforløb og 44 % øvrige uddannelsesforløb (www.jobindsats.dk). Varigheden af uddannelsesforløbene er faldet støt over de senere år, både for påbegyndte og afsluttede forløb. For afsluttede forløb var varigheden i gennemsnit 10 uger i 2007, men kun 5 uger i 2012 (www.jobindsats.dk).

På trods af store forskelle i typer af uddannelse, understøttelses- og aktiveringssystemer m.m. lande imellem er det overordnede billede både i dansk og international litteratur, at uddannelsesaktivering samlet set ikke forkorter tid i ledighed eller forbedrer beskæftigelsen, og i værste fald ser ud til at forlænge tiden i ledighed (fx Card, Kluve & Weber 2010; Arendt & Pozzoli, kommende; DØRS 2007, 2012; Svarer & Rosholm 2008; Rosholm & Skipper 2009; Kjærsgaard 2009; Jespersen, Jacobsen & Bøge 2006; Lauzadyte 2008; Lauzadyte & Rosholm 2008; Arbejdsmarkedskommissionen 2008), om end der findes undtagelser (fx De Luna, Forslund & Liljeberg 2008; DØRS 2012, sidstnævnte for forsikrede og ikke-forsikrede ledige samlet). DØRS (2007) samt Jespersen, Munch & Skipper (2008) viser, at de negative effekter af uddannelsesaktivering, der generelt findes for forsikrede ledige, ikke ser ud til at kunne forklares ved for korte evalueringshorisonter; effekterne er også negative eller nul op til ti år efter påbegyndt aktivering. Jespersen, Munch & Skipper (2008) udfører derudover en cost-benefit-analyse, der viser, at uddannelsesaktivering samlet set giver et stort samfundsøkonomisk tab for forsikrede ledige.

¹ Der er få studier, der har set på beskæftigelses- og løneffekter af uddannelsesaktivering, fx Jespersen, Munch & Skipper (2008). De betragter typisk uddannelse som en samlet kategori og anvender data på kvartals- eller årsniveau.

Blandt nyere danske analyser af uddannelsesaktivering, der belyser mere end én samlet kategori af uddannelsesaktivering, findes Jespersen, Jakobsen & Bøge (2006), der opdeler uddannelsesaktivering i ordinær og ikke-ordinær uddannelse (særligt tilrettelagte uddannelsesforløb).² De ser på de 26-50-årige forsikrede ledige, der blev ledige i 1. uge i 1995, og følger dem i 8 år efter påbegyndt aktivering. Ved brug af matching-metoder finder de, at ordinær uddannelse har små positive effekter på løn og beskæftigelse, mens særligt tilrettelagte forløb har negative effekter på beskæftigelsen, men små positive effekter på lønindkomst. Særligt tilrettelagte forløb har også positive effekter på beskæftigelsen for faglærte ledige og ledige med videregående uddannelse. Løneffekterne inkluderer dog løn fra løntilskud, så i den grad uddannelsesaktivering fører til mere brug af løntilskud afspejles det i estimaterne.

Arbejdsmarkedskommissionen (2008) inddeler ordinær uddannelse i 10 forskellige undergrupper.³ De ser på 30-59-årige forsikrede ledige, der blev ledige i 2004-2006, og følger disse i op til 4 år efter påbegyndt aktivering. De finder ved brug af varighedsmodeller, at mandlige deltagere i AMU-kurser inden for transport forlader ledighed i gennemsnit 1½ uge hurtigere end ikke-aktiverede ledige, mens kvinder, der deltager i kurser inden for service og restauration, ligeledes får forkortet ledigheden med ca. 1½ uge. For begge typer kurser er effekterne større for de 46-59-årige end for de 30-45-årige ledige. Alle 8 andre typer har enten ingen effekt eller forlænger tiden i ledighed. Christensen & Jacobsen (2009) foretager en analyse for uddannelsesforløb opdelt på 5 typer voksen- og efteruddannelse (VEU).⁴ De tager udgangspunkt i populationen af forsikrede ledige over 25 år i første uge af 2002, og efterfølgende måles indkomst og beskæftigelse i perioden frem til slutningen af 2006. De finder, at uddannelsesaktivering samlet set har negative effekter på beskæftigelse og løn over hele perioden. Målt relativt til uddannelsesaktivering uden VEU finder de, at deltagelse i dansk for udlændinge samt kurser på erhvervsskoler har positive effekter, mens særligt VUC kurser har negative effekter.

Effekten af AMU-kurser er også belyst i Bach, Datta Gupta & Høgelund (2007) for revaliderende og i Rosholm & Skipper (2009) ved brug af et lodtrækningsforsøg. Her bekræftes de negative eller manglende effekter fra Arbejdsmarkedskommissionen (2008) på overgangen til beskæftigelse eller selvforsørgelse. Der findes således, os bekendt, ingen danske studier, der foretager effektmålinger af specifikke uddannelses typer på efterfølgende beskæftigelsesfrekvens eller varighed.

Endelig har Rambøll målt effekten af seks ugers selvvalgt uddannelse (Rambøll 2012). De finder at seks ugers selvvalgt uddannelse reducerer overgangen til selvforsørgelse i op til 1 år efter påbegyndt kursus. Dette er bemærkelsesværdigt givet den korte varighed af disse kurser, samt at deltagerne selv vælger kurserne og dermed burde være motiverede for deltagelse. Det er vigtigt at være opmærksom på, at ordningen om seks ugers selvvalgt uddannelse siden 2009-10, som betragtes i indeværende rapport, siden er ændret. Dels bruges det sjældnere pga. et indført udgiftsloft for brug af ordningen i 2011, og dels er brugen begrænset til brug efter 3 måneders ledighed.

² Tidligere analyser af specifikke uddannelses typer for ledige ses fx i Jensen et al. (1991), der analyserer effekten af AMU-kurser, samt Langager (1997), der analyserer effekten af bl.a. højskoleophold. Daværende mest gængse økonometriske metode, fixed effekt panel-modeller, har dog formentlig en positiv bias.

³ AMU handel og administration og offentlige forvaltning, AMU transport, AMU industri og bygge og anlæg, AMU voksenuddannelse, Service og Restauration, herunder AMU, Handel og Kontor og HF, Pædagogik, Sundhed, Teknik, Samfundsvidenskab og Humaniora.

⁴ VUC, Dansk for udlændinge, al VEU, Videregående VEU og Erhvervsskole. Der er ikke nok observationer til at estimere effekter for AMU-kurser, højskole og husholdningsskole.

1.3 Indsatser og målgruppe

Indeværende rapport fokuserer på effekten af både ordinær og øvrig uddannelse for ledige hørende under tilbuddet om vejledning og opkvalificering samt seks ugers selvvalgt uddannelse. En nærmere beskrivelse af data, herunder hvordan specifikke kurser identificeres, findes i de følgende afsnit.

Målgruppen i studiet er arbejdsmarkedsparede ledige. For ikke at blande forskellige regelsæt fokuseres på dagpengemodtagere. Der ses på effekter af deltagelse i det første aktiveringsforløb i et givent ledighedsforløb i forhold til ingen aktivering, og overgangen til beskæftigelse og på varigheden af beskæftigelsen anvendes som effektmål. De valgte effekttyper er yderligere diskuteret i metodeafsnittet.

Der estimeres effekter af følgende typer aktivering:⁵

1. AMU-kursus inden for handel/service
2. AMU-kursus inden for transport
3. AMU-kursus, andre
4. Anden uddannelsesaktivering
5. seks ugers selvvalgt uddannelse
6. Privat løntilskud
7. Anden aktivering.

Denne liste er en udtømmende, men ikke gensidigt udelukkende liste, da seks ugers selvvalgt uddannelse godt kan indeholde fx AMU-kurser eller andre kurser, der er indeholdt i "anden uddannelsesaktivering". De ledige, der i dette studie observeres som deltagere i AMU-kurserne a.-c. eller i anden uddannelsesaktivering, har derfor *ikke* været i seks ugers selvvalgt uddannelse inden. Anden uddannelsesaktivering indeholder alle tilbud under tilbuddet om vejledning og opkvalificering, som ikke er identificeret som AMU-kurser (se næste afsnit). Det vil sige, at anden uddannelsesaktivering indeholder både ordinære og ikke-ordinære uddannelsesforløb, samt særligt tilrettelagte projekter eller vejledningsforløb indeholdende fx jobsøgningskurser. Anden aktivering indeholder offentligt løntilskud, offentlig og privat virksomhedspraktik, samt aktiveringsforløb kategoriseret i DREAM som "andre".

⁵ Se afsnit 3.1 for en gennemgang af udvælgelsen af aktiveringstyper.

2 Data

Denne rapport benytter sig af tre datakilder:

- a. DREAM-registret
- b. Kursusregistret
- c. IDA-databasen

I dette afsnit gennemgås informationen fra hvert register, dataudvælgelsen belyses, og der præsenteres beskrivende statistik på analysedatasættet.

2.1 DREAM-registret

DREAM-registret indeholder oplysninger om alle danskere på ugeniveau, der i en given uge har offentlige overførsler. Fra dette register identificeres ledighedsforløb samt efterfølgende varighed af beskæftigelse til brug for analysen.

DREAM indeholder endvidere oplysninger omkring eventuelle aktiveringsforløb. Registeret indeholder oplysninger for individuelle overførsler på ugebasis fra 1991 og opdateres løbende, således at det på tidspunktet for denne analyse er muligt at følge populationen indtil uge 52, 2012.

For at tage højde for selvbetalt ferie, fejloplysninger osv. under ledighed betegnes et ledighedsforløb først som ophørt, hvis der er fire sammenhængende uger uden dagpengeudbetalinger. Det vil sige, at hvis en person fx indtræder i ledighed i uge 1 2009 og modtager dagpenge i 4 uger, hvorefter han eller hun ikke modtager overførsler i uge 5, 6 og 7, men igen i uge 8 og frem, da overskrives hele forløbet til ét langt ledighedsforløb. Der kan argumenteres for en sådan overskrivning af mindst to grunde: Dels elimineres eventuelle fejlregistreringer i enkeltuger og dels fjernes kortvarig ledighed, der kan være af midlertidig karakter, eller hvor den ledige reelt ikke behandles som havende påbegyndt et nyt ledighedsforløb. Dette er normal praksis i studier baseret på DREAM-oplysninger.

Beskæftigelsesforløb kan identificeres, fordi DREAM er koblet op på oplysninger fra E-indkomstregistret. E-Indkomst indeholder oplysninger om beskæftigelse for individuelle lønmodtagere på månedlig basis fra 2008. På tidspunktet for denne analyse er registret opdateret med en beskæftigelsesindikator frem til december måned 2012.

Det søges i denne rapport at identificere, om en person forlader ledighed ind i beskæftigelse i modsætning til andre offentlige overførsler eller selvforsørgelse. En given uge betegnes som beskæftigelse, hvis følgende er opfyldt:

- DREAM-oplysningen i den givne uge er selvforsørgelse
- Der er registreret et arbejdsmarkedsbidrag i måneden, som den givne uge hører under.

Ligesom der tages højde for korte selvforsørgelsesforløb mellem to dagpengeforløb, tages der også højde for korte selvforsørgelsesforløb mellem to beskæftigelsesforløb. Ligeledes hvis ledighed ender ud i et selvforsørgelsesforløb af maksimalt 4 uger, hvorefter personen indtræder i beskæftigelse, har vi overskrevet forløbet, således at personen indtræder i beskæftigelse direkte efter endt ledighed. I dette tilfælde foretages overskrivningen igen dels for at rette eventuelle fejlregistreringer, og dels for at give et mere retvisende billede af beskæftigelsesforløbene.

2.2 Kursusregistret

Da rapportens formål er at tilvejebringe skøn over effekter af specifikke uddannelsesaktiveringsforløb, er der brug for individoplysninger for deltagelse i specifikke uddannelser eller kurser i løbet af ledighedsforløbet. I DREAM registreres overordnede aktiveringstyper, herunder ordinær og øvrig uddannelse, men ikke undergrupper heraf. Derfor trækkes oplysninger fra elevregistret og kursusregister. Elevregistret indeholder oplysninger om ordinær uddannelse. Kursusregistret indeholder kurser ved voksen- og efteruddannelse, dvs. uddannelsesforløb som er finansieret, styret og tilrettelagt af en offentlig udbyder og finder sted enten uden for arbejdspladsen eller med en kontrolleret eksamen. DREAM flettes med elev- og kursusregistret via datoer for aktivering og uddannelses- og kursusforløb. Deltagelse i et kursus identificeres således som uddannelsesaktivering, såfremt kursets afholdelse, defineret ud fra start- og slutdatoen, ligger inden for 4 uger ud over perioden mellem start- og slutdato for aktivering i uddannelse.⁶ Det er dog langt fra alle kurser, der er registreret i kursusregistret, da rent kommunalt arrangerede forløb eller forløb, der foregår ved private leverandører, ikke indgår. Derudover er der et større antal forløb, hvor tids-matchet mellem DREAMs oplysninger omkring uddannelsesaktivering og kursusregistrets tidsregistrering er så langt fra hinanden, at det er valgt at se bort fra kurset.⁷ I alt kan der matches 33 % af alle uddannelsesaktiveringsforløb (i DREAM) med et kursus (i Kursusregisteret). Af disse er det lidt over halvdelen, hvor matchet i tidspunktet for kurset er tilfredsstillende, således at i alt 18 % af alle uddannelsesaktiveringsforløb flettes sammen med et specifikt kursus fra kursusregistret. De resterende 82 % kategoriseres som øvrig uddannelsesaktivering. Derudover er der et større match mellem seks ugers selvvalgt uddannelse og et kursus i kursusregistret, der ikke er talt med i disse tal. Det er kun det første aktiveringsforløb, som den ledige deltager i, i et givent ledighedsforløb, der analyseres. Dette er gjort, fordi efterfølgende aktivering vil være påvirket af første aktivering og yderligere selektion.

2.3 Supplerende individoplysninger

For at kunne kontrollere for enkelte centrale forskelle i de lediges karakteristika i analyserne, og for at kunne foretage analyser for specifikke delpopulationer, inkluderes ekstra oplysninger fra databasen. DREAM-databasen indeholder oplysninger om køn, alder, etnicitet og a-kassemedlemskab. Derudover leverer DREAM oplysninger omkring, hvor man-

⁶ Der har været foretaget forskellige andre afgrænsninger og den valgte synes at give en balance mellem at identificere mange forløb samtidig med at det med nogenlunde sikkerhed faktisk er det rette aktiveringsforløb der er tale om. Fire uger ud over DREAMs periode for aktiveringsforløbet synes tilfredsstillende da det håndterer eventuelle fejlregistreringer som f.eks. hvis kursusstederne er tilbøjelige til at notere den første i måneden som startdato.

⁷ Matchet med kurser fra elevregistret var meget lavt, og vil derfor ikke bidrage med viden om specifikke kurser, og er derfor efterfølgende droppet.

ge ugers ledighed individerne har tilbragt som ledige op til tre år inden ledighedsforløbet, hvilket afgør deltagelse i denne analyse, hvor mange ledighedsforløb disse omhandler, samt om individet indtræder i ledighed fra et beskæftigelsesforløb eller fra en anden offentlig overførsel. Dette suppleres med oplysninger om højeste fuldførte ordinære uddannelse, der her er hentet fra IDA-databasen.

2.4 Dataudvælgelse

Analysen i denne rapport omhandler alle personer der indtræder i ledighed på A-dagpenge i løbet af 2009-2010, hvorom der gælder, at de ikke har modtaget offentlige overførsler i minimum 6 måneder inden indtrædelse i ledighed. Dette er gjort for at sikre, at det kun er nye ledighedsforløb, der inkluderes, således at de forskellige lovkrav til kontakt- og aktiveringsforløb er ens.

Der er i alt tale om 303.808 personer. Ledigheds- og beskæftigelsesforløb følges til og med uge 52, 2012, hvorefter individerne højre-censureres, hvis ledigheden eller beskæftigelsen endnu ikke er afsluttet.

3 Beskrivende statistik

Tabel 3.1 nedenfor præsenterer beskrivende statistik på gruppen af ledige personer, der indgår i analysen. De to første søjler beskriver antal og andel ledige med givne karakteristika, mens de næste beskriver varigheden af ledighedsforløbene, andelen der finder beskæftigelse, samt varigheden af disse efterfølgende beskæftigelsesforløb.

Tabel 3.1 Beskrivende statistik for nyledige dagpengemodtagere, 2009-2010

	Antal personer	Pct.	Varighed af ledighed (uger)		Afgang fra ledighed (pct.)		Varighed af beskæftigelse	
			Gns.	Median	Til off./ selvfor-sørgelse	Til beskæftigelse	Gns.	Median
Mænd og kvinder samlet	303.808	100	23,5	13	38	62	59,3	38
Alder								
Alder 18 til 35	131.865	43	20	12	40	60	59,4	40
Alder 36 til 50	109.745	36	24,4	14	34	66	63,7	42
Alder 51 til 65	62.198	20	29,5	16	42	58	50,7	30
Uddannelsesniveau								
Grunduddannede	86.755	29	25	14	44	56	52,0	31
Erhvervsfaglig	131.742	43	22,6	13	35	65	58,0	36
Videregående	85.311	28	23,5	13	37	63	68,1	56
Oprindelse								
Dansk oprindelse	266.926	88	22,9	13	36	64	60,2	39
Vestlig indvandrer	15.725	5	26,2	15	50	50	53,7	33
Ikke-vestlig indvandrer	21.157	7	29,7	17	58	42	47,3	23
Tilstand i ugen før ledighed								
Offentlig overførsel	115.498	38	24,3	14	50	50	58,3	38
Beskæftigelse	188.310	62	23,1	13	31	69	59,8	38
Antal ledighedsforløb inden ledighed								
Ingen	229.217	75	23,2	13	36	64	62,7	43
Et	33.938	11	25	14	43	57	52,4	32
To	18.916	6	25	14	45	55	46,1	28
Tre eller flere	21.737	7	23,6	13	44	56	41,8	23

Note: Denne tabel fortsætter på næste side.

Tabel 3.1 Beskrivende statistik for nyledige dagpengemodtagere, 2009-2010, fortsat

	Antal personer	Pct.	Varighed af ledighed (uger)		Afgang fra ledighed (pct.)		Varighed af beskæftigelse	
			Gns.	Median	Til off./selvforsørgelse	Til beskæftigelse	Gns.	Median
Mænd	169.541	56	24,6	14	35	65	60,5	39
Alder								
Alder 18 til 35	69.466	41	21	13	35	65	61,1	39
Alder 36 til 50	60.616	36	25,1	14	31	69	64,9	42
Alder 51 til 65	39.459	23	29,9	16	39	61	51,6	32
Uddannelsesniveau								
Grunduddannede	51.168	30	25,4	14	40	60	53,8	34
Erhvervsfaglig	83.035	49	22,8	13	31	69	59,0	37
Videregående	35.338	21	27,5	16	36	64	73,1	69
Oprindelse								
Dansk oprindelse	150.469	89	23,9	14	33	67	61,3	39
Vestlig indvandrere	8.030	5	26,9	15	49	51	55,3	34
Ikke-vestlig indvandrere	11.042	7	31,3	18	58	42	47,1	22
Tilstand i ugen før ledighed								
Offentlig overførsel	53.155	31	26,6	15	50	50	59,0	37
Beskæftigelse	116.386	69	23,6	13	28	72	60,9	39
Antal ledighedsforløb inden ledighed								
Ingen	131.544	78	24	14	33	67	64,2	43
Et	18.269	11	26,5	15	40	60	50,6	31
To	9.845	6	26,7	15	42	58	43,5	27
Tre eller flere	9.883	6	25,5	14	43	57	39,0	23
Kvinder	134.267	44	22,2	13	42	58	57,8	38
Alder								
Alder 18 til 35	62.399	46	18,8	11	44	56	57,2	41
Alder 36 til 50	49.129	37	23,5	13	38	62	62,1	42
Alder 51 til 65	22.739	17	28,9	16	46	54	48,8	24
Uddannelsesniveau								
Grunduddannede	35.587	27	24,4	14	49	51	49,0	26
Erhvervsfaglig	48.707	36	22,2	13	42	58	56,0	35
Videregående	49.973	37	20,7	12	37	63	64,4	51
Oprindelse								
Dansk oprindelse	116.457	87	21,5	12	40	60	58,7	40
Vestlig indvandrere	7.695	6	25,5	14	51	49	51,9	31
Ikke-vestlig indvandrere	10.115	8	28,1	16	59	41	47,5	24
Tilstand i ugen før ledighed								
Offentlig overførsel	62.343	46	22,3	13	50	50	57,7	40
Beskæftigelse	71.924	54	22,2	13	35	65	57,8	37
Antal ledighedsforløb inden ledighed								
Ingen	97.673	73	22	13	40	60	60,4	43
Et	15.669	12	23,2	13	47	53	54,7	33
To	9.071	7	23,1	13	48	52	49,4	28
Tre eller flere	11.854	9	22	12	46	54	44,4	24

Note: Data er forløbsdata til og med uge 52, 2012. Varigheden af forløbene er inklusiv forløb, der ikke er afsluttet ved udgangen af perioden. Varigheden af beskæftigelsesforløbene er for forløb med positiv beskæftigelsesvarighed.

Af tabellen ses det fx, at af de 303.808 personer, der indgår i undersøgelsen, er lidt over halvdelen mænd, mens 12 % har indvandrebaggrund. 43 % af populationen er under 36 år, mens 20 % er 51 år eller ældre. 29 % af populationen har en grunduddannelse (dvs. maksimalt en gymnasial uddannelse) som deres højeste fuldførte uddannelse, mens stort set samme andel har en videregående uddannelse; resten, 43 %, har en erhvervsfaglig uddannelsesbaggrund.

Af søjle seks ses, at sandsynligheden for succesfuldt at afslutte ledighedsforløbet med beskæftigelse er højere for mænd end kvinder og for personer af dansk oprindelse end for indvandrere. Ligeledes har de med en erhvervskompetencegivende uddannelse en bedre chance for at afslutte ledigheden med beskæftigelse. Den gennemsnitlige varighed af et ledighedsforløb er ca. 23 uger, mens medianvarigheden er ca. 13 uger. Tilsvarende er det gennemsnitlige beskæftigelsesforløb på knap 60 uger med en medianvarighed på 38 uger. Som det ses af de sidste to søjler, er der en gennemgående tendens til, at grupper, der i højere grad finder beskæftigelse, også finder beskæftigelse af længere varighed. Det er især ældre, ikke-vestlige indvandrere samt ledige uden uddannelse, der, såfremt de kommer i beskæftigelse, kun beskæftiges kortvarigt.

3.1 Aktiveringsforløb

Tabel 3.2 indeholder beskrivende statistik opdelt på de aktive tilbud, som de ledige deltager i. Vi har samlet disse aktiveringsindsatser i syv forskellige - gensidigt udelukkende - kategorier. De syv kategorier er fastsat ud fra et krav om, at det totale antal overgange mellem arbejdsmarkedstilstande i efterfølgende modelestimation (se næste afsnit) ikke må overstige 10, hvoraf to optages af overgange til og fra beskæftigelse samt én af ledighed uden aktivering.⁸ Blandt de syv typer af aktivering er det endvidere valgt at udskille privat løntilskud fra aktivering, der ikke er uddannelsesaktivering, hvilket giver mulighed for 5 typer uddannelsesaktivering. Det er givet i opdraget, at seks ugers selvvalgt uddannelse skal indgå, og de resterende er derfor valgt som de tre hyppigst forekommende uddannelses typer samt en restkategori. De tre hyppigste uddannelses typer er AMU-uddannelsesaktivering inden for handel og service, transport, samt øvrige AMU-forløb. Omkring 2/3 af populationen når aldrig at påbegynde et aktiveringsforløb, mens 2-3 % påbegynder et AMU-forløb, 14-15 % påbegynder et andet uddannelsesaktiveringsforløb, 8-11 % starter et seks ugers selvvalgt uddannelsesforløb, under 1 % deltager i privat løntilskudsprogram, og 5-6 % påbegynder anden aktiveringsforløb. Bemærk at vi kun beskæftiger os med personens første registrerede aktiveringsforløb; efterfølgende forløb ignoreres. Det forklarer formentlig den lave andel af deltagere i fx løntilskud samt den høje andel af deltagere i seks ugers selvvalgt uddannelse. Det bemærkes, at seks ugers selvvalgt uddannelse inkluderer en del AMU-kurser. Ifølge Rambøll (2012) stod erhvervsuddannelser for 70 % af alle udgifter til seks ugers selvvalgt uddannelse, og 3 AMU-transportkurser stod alene for 28 % i 2010. Dette faldt drastisk i 2011 som følge af det indførte prisloft.

⁸ Modellen sætter i princippet ingen grænser, men modellen havde vanskeligheder med at konvergere, når antal tilstande oversteg 10. Det bemærkes, at Arbejdsmarkedskommissionen (2008) anvendte en simplere model, der ikke i samme grad tog højde for selektion ind i aktivering. Det er årsagen til, at de kunne inkludere hele 10 uddannelses typer.

Tabel 3.2 Antal og andel aktiveringsforløb

	Antal personer	Intet aktiveringsforløb		AMU handel/service		AMU transport		AMU andet		Anden uddannelsesaktivring		seks ugers selvvalgt		Privat løntilskud		Anden aktivering	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Mænd og kvinder samlet																	
Alder 18 til 35	131.865	87.011	66,0%	618	0,5%	617	0,5%	2.632	2,0%	22.763	17,3%	10.280	7,8%	250	0,2%	7.694	5,8%
Alder 36 til 50	109.745	74.411	67,8%	694	0,6%	484	0,4%	2.588	2,4%	13.246	12,1%	12.084	11,0%	336	0,3%	5.902	5,4%
Alder 51 til 65	62.198	38.840	62,4%	589	0,9%	286	0,5%	1.457	2,3%	8.843	14,2%	7.713	12,4%	204	0,3%	4.266	6,9%
Grunduddannede	86.755	55.919	64,5%	497	0,6%	538	0,6%	2.612	3,0%	13.234	15,3%	8.344	9,6%	222	0,3%	5.389	6,2%
Erhvervsfaglig	131.742	86.159	65,4%	910	0,7%	722	0,5%	2.753	2,1%	18.417	14,0%	14.816	11,2%	359	0,3%	7.606	5,8%
Videregående	85.311	58.184	68,2%	494	0,6%	127	0,1%	1.312	1,5%	13.201	15,5%	6.917	8,1%	209	0,2%	4.867	5,7%
I alt	303.808	200.262	65,9%	1.901	0,6%	1.387	0,5%	6.677	2,2%	44.852	14,8%	30.077	9,9%	790	0,3%	17.862	5,9%
Mænd																	
Alder 18 til 35	69.466	44.065	63,4%	209	0,3%	549	0,8%	1.523	2,2%	12.772	18,4%	6.517	9,4%	157	0,2%	3.674	5,3%
Alder 36 til 50	60.616	40.363	66,6%	275	0,5%	409	0,7%	1.415	2,3%	7.490	12,4%	7.411	12,2%	235	0,4%	3.018	5,0%
Alder 51 til 65	39.459	24.538	62,2%	297	0,8%	263	0,7%	918	2,3%	5.635	14,3%	5.049	12,8%	151	0,4%	2.608	6,6%
Grunduddannede	51.168	32.683	63,9%	240	0,5%	468	0,9%	1.406	2,7%	7.745	15,1%	5.525	10,8%	158	0,3%	2.943	5,8%
Erhvervsfaglig	83.035	53.794	64,8%	367	0,4%	645	0,8%	1.798	2,2%	11.559	13,9%	10.264	12,4%	272	0,3%	4.336	5,2%
Videregående	35.338	22.489	63,6%	174	0,5%	108	0,3%	652	1,8%	6.593	18,7%	3.188	9,0%	113	0,3%	2.021	5,7%
I alt	169.541	108.966	64,3%	781	0,5%	1.221	0,7%	3.856	2,3%	25.897	15,3%	18.977	11,2%	543	0,3%	9.300	5,5%
Kvinder																	
Alder 18 til 35	62.399	42.946	68,8%	409	0,7%	68	0,1%	1.109	1,8%	9.991	16,0%	3.763	6,0%	93	0,1%	4.020	6,4%
Alder 36 til 50	49.129	34.048	69,3%	419	0,9%	75	0,2%	1.173	2,4%	5.756	11,7%	4.673	9,5%	101	0,2%	2.884	5,9%
Alder 51 til 65	22.739	14.302	62,9%	292	1,3%	23	0,1%	539	2,4%	3.208	14,1%	2.664	11,7%	53	0,2%	1.658	7,3%
Grunduddannede	35.587	23.236	65,3%	257	0,7%	70	0,2%	1.206	3,4%	5.489	15,4%	2.819	7,9%	64	0,2%	2.446	6,9%
Erhvervsfaglig	48.707	32.365	66,4%	543	1,1%	77	0,2%	955	2,0%	6.858	14,1%	4.552	9,3%	87	0,2%	3.270	6,7%
Videregående	49.973	35.695	71,4%	320	0,6%	19	0,0%	660	1,3%	6.608	13,2%	3.729	7,5%	96	0,2%	2.846	5,7%
I alt	134.267	91.296	68,0%	1.120	0,8%	166	0,1%	2.821	2,1%	18.955	14,1%	11.100	8,3%	247	0,2%	8.562	6,4%

Tabel 3.2 viser, at der inden for hver uddannelses- samt aldersopdeling kun er små forskelle i andelen af personer, der aktiveres. For mænd er der dog relativt færre inden for gruppen af 36 til 50-årige ledige, der aktiveres end for unge samt ældre ledige. For kvinder ses det, at relativt flere ældre ledige aktiveres, men det er en mindre andel af gruppen med en videregående uddannelse blandt kvinderne, der aktiveres. Antalsmæssigt viser tabel 3.2, at for kvinder bruges især AMU transport kun sjældent, mens både mænd og kvinder kun i få tilfælde tildeles et privat løntilskud som første aktivering.

Nedenfor vises endvidere tabel 3.3, der viser den gennemsnitlige varighed af ledighed i uger for henholdsvis gruppeinddelingerne samt inddelt på grupperne af aktiverede og ikke-aktiverede. Tabellen viser, at der er stor gennemsnitlig forskel i varigheden af ledighed for grupperne af aktiverede og ikke-aktiverede. Dette er ikke overraskende, da aktivering oftest sker 5 til 25 uger inde i ledighedsforløbet, og da en stor del af ledige finder beskæftigelse relativt hurtigt, vil denne opdeling vise en markant længere gennemsnitlig ledighed for dem, der bliver aktiveret, kontra de, der ikke aktiveres. Denne forskel tages der højde for i nedestående varighedsmodel, i og med at effekterne måles som overgangsraten for at forlade ledighed henholdsvis beskæftigelse på et givet tidspunkt i forløbet.

Tabel 3.4 viser tidspunktet for aktivering ved den gennemsnitlige varighed af ledighedsforløbet ved påbegyndt aktivering, samt den gennemsnitlige varighed af aktiveringsforløbet indtil afslutning. Der er generelt begrænset variation i både starttidspunkt og varighed på tværs af målgrupper. Grunduddannede har en anelse længere uddannelsesforløb, med undtagelse af seks ugers selvvalgt. Opdelt på alder har særligt de 36-50-årige lidt længere uddannelsesforløb. Tilsvarende ses, at de 18-35-årige aktiveres tidligere. Endelig ses en forventet forskel i den gennemsnitlige varighed på tværs af tilbuddene: private løntilskudsforløb er de længste på omkring 23-27 uger og seks ugers selvvalgt uddannelse, de korteste på omkring fem uger, efterfulgt af anden uddannelsesaktivering med en varighed på omkring 8-10 uger samt AMU-kurserne med varigheder liggende mellem 10 og 24 uger.

Tabel 3.3 Gennemsnitlig varighed af ledighed i uger fordelt på aktiveret eller ej

	Samlet		Aktiverede		Ikke-aktiverede	
	Antal personer	Gns. varighed af ledighed (uger)	Antal personer	Gns. varighed af ledighed (uger)	Antal personer	Gns. varighed af ledighed (uger)
Mænd og kvinder samlet						
Alder 18 til 35	131.865	20,0	44.854	39,4	87.011	10,0
Alder 36 til 50	109.745	24,4	35.334	50,5	74.411	11,9
Alder 51 til 65	62.198	29,5	23.358	58,0	38.840	12,5
Grunduddannede	86.755	25,0	30.836	49,3	55.919	11,6
Erhvervsfaglig	131.742	22,6	45.583	44,3	86.159	11,1
Videregående	85.311	23,5	27.127	50,2	58.184	11,0
I alt	303.808	23,5	103.546	47,3	200.262	11,2
Mænd						
Alder 18 til 35	62.399	18,8	19.453	39,4	42.946	9,5
Alder 36 til 50	49.129	23,5	15.081	50,4	34.048	11,5
Alder 51 til 65	22.739	28,9	8.437	57,0	14.302	12,4
Grunduddannede	35.587	24,4	12.351	49,1	23.236	11,3
Erhvervsfaglig	48.707	22,2	16.342	44,7	32.365	10,9
Videregående	49.973	20,7	14.278	46,9	35.695	10,2
I alt	134.267	22,2	42.971	46,7	91.296	10,7
Kvinder						
Alder 18 til 35	69.466	21,0	25.401	39,4	44.065	10,4
Alder 36 til 50	60.616	25,1	20.253	50,6	40.363	12,3
Alder 51 til 65	39.459	29,9	14.921	58,5	24.538	12,5
Grunduddannede	51.168	25,4	18.485	49,5	32.683	11,8
Erhvervsfaglig	83.035	22,8	29.241	44,1	53.794	11,2
Videregående	35.338	27,5	12.849	53,9	22.489	12,3
I alt	169.541	24,6	60.575	47,8	108.966	11,6

Tabel 3.4 Gennemsnitligt starttidspunkt og varighed af aktivering (uger)

		Alle	Grund- uddan- nede	Er- hvervs- uddan- nede	Videre- gående uddan- nede	18-35- årige	36-50- årige	51-65- årige
Mænd og kvinder samlet								
AMU handel/service	Tidspunkt	21	22	21	20	18	23	24
	Varighed	12	13	12	11	10	15	12
AMU transport	Tidspunkt	15	17	16	17	15	19	18
	Varighed	11	13	9	9	12	11	11
AMU andet	Tidspunkt	18	19	17	18	16	20	20
	Varighed	18	22	13	19	19	19	14
Anden udd.-aktivering	Tidspunkt	20	20	19	20	16	23	23
	Varighed	8	10	8	8	8	9	9
Seks ugers selvvalgt	Tidspunkt	14	14	13	16	12	15	16
	Varighed	5	4	4	6	5	5	5
Privat løntilskud	Tidspunkt	24	24	24	23	21	25	24
	Varighed	25	24	24	27	24	24	26
Anden aktivering	Tidspunkt	22	23	21	22	18	25	26
	Varighed	12	12	12	13	12	11	14
Mænd								
AMU handel/service	Tidspunkt	22	23	22	24	19	24	25
	Varighed	12	13	12	12	10	15	12
AMU transport	Tidspunkt	15	19	17	19	16	20	19
	Varighed	11	13	9	13	11	12	10
AMU andet	Tidspunkt	18	19	18	20	16	20	21
	Varighed	16	20	12	18	16	18	13
Anden udd.-aktivering	Tidspunkt	20	20	20	22	17	24	24
	Varighed	8	10	8	8	8	9	9
Seks ugers selvvalgt	Tidspunkt	13	13	12	16	11	14	15
	Varighed	5	4	4	6	5	5	5
Privat løntilskud	Tidspunkt	26	25	27	28	24	29	26
	Varighed	25	24	25	27	24	25	27
Anden aktivering	Tidspunkt	23	24	22	25	19	26	27
	Varighed	11	12	11	12	11	10	13
Kvinder								
AMU handel/service	Tidspunkt	19	20	19	18	16	21	22
	Varighed	12	14	11	11	11	14	11
AMU transport	Tidspunkt	15	15	15	16	13	17	15
	Varighed	11	14	9	6	13	9	12
AMU andet	Tidspunkt	17	18	16	17	15	19	17
	Varighed	20	24	16	19	22	21	15
Anden udd.-aktivering	Tidspunkt	19	19	18	18	15	22	22
	Varighed	9	10	8	8	8	10	9
Seks ugers selvvalgt	Tidspunkt	15	15	15	16	13	17	17
	Varighed	5	4	5	6	5	5	5
Privat løntilskud	Tidspunkt	21	22	20	20	18	21	21
	Varighed	24	23	21	27	23	23	25
Anden aktivering	Tidspunkt	20	21	19	20	17	23	23
	Varighed	13	13	13	13	13	12	16

4 Metode

For at måle effekten af forskellige aktiveringstiltag modelleres overgange ind i de relevante aktiveringsforløb samtidigt med overgange ud af ledighed samt med overgange fra eventuel senere beskæftigelse.⁹ Modellen tager højde for, at ledige med forskellige karakteristika ofte selekteres til specifikke aktiveringsforløb, og at de uagtet deltagelse i aktivering dermed har forskellige chancer for at forlade ledighed og for at finde beskæftigelse.

Der estimeres kun effekter af det første aktiveringsforløb i det pågældende ledighedsforløb, fordi efterfølgende aktivering vil være påvirket af udfaldet af første aktivering. De observerede karakteristika er beskrevet i næste afsnit og modellens antagelser er nærmere beskrevet i appendiks.

4.1 Effektmål

Metoden giver mulighed for at beregne effekten af deltagelse i aktivering i forhold til ingen aktivering. Dette står i kontrast til estimater, der tilvejebringes ved brug af en anden hyppigt anvendt metode; matching. Matching-metoder giver estimater for effekten af aktivering i forhold til ingen aktivering indtil da (men potentielt senere i ledighedsforløbet). Der fokuseres på effekter *efter* påbegyndt aktivering, som opdeles i tre deleffekter:

1. En fastholdelseeffekt (lock-in), dvs. en effekt under aktiveringen
2. En programeffekt, dvs. en effekt på ledigheden efter aktivering
3. En effekt på varigheden af et eventuelt efterfølgende beskæftigelsesforløb.

En fastholdelseeffekt kan opstå, hvis de ledige ændrer adfærd under aktivering i form af mindre søgeaktivitet, fx fordi de ønsker at færdiggøre programmet eller har dårligere tid til at søge job. Dette medfører, at de ledige vil være længere om at finde et job. Fastholdelseeffekten kan naturligvis have modsat fortegn, hvis ledige finder deltagelse i programmet unyttigt, og de derfor gør mere end de ellers ville have gjort for at finde et job i stedet for. Programeffekter kan opstå som følge af ændret jobsøgestrategi eller ændret efterspørgsel efter de lediges arbejdskraft. Man kan forestille sig, at ledige, der har deltaget i lange kurser, har øgede forventninger til det efterfølgende job, som følge af den opkvalificering, der har fundet sted. Tilsvarende kan det være at efterspørgslen efter den lediges arbejdskraft ændres, når den lediges kompetencer ændres. Disse vil have modsatrettede effekter på tiden i ledighed og tiden i efterfølgende beskæftigelse. Programeffekten på ledighed kan også påvirke beskæftigelsen negativt, hvis arbejdsgiverne eksempelvis opfatter tidligere deltagelse som et negativt signal, eller hvis der opstår negative peereffekter ved, at mange lavt motiverede arbejdsløse demotiverer hinanden (Pilegaard & Andersen 2012). For de relativt korte kurser, der anvendes i en dansk sammenhæng, er det vanskeligt at forestille sig, at den ledige ændrer fx sine lønkrav markant som følge af en markant opkvalificering. Det virker mest sandsynligt, at tiden i ledighed ændres, fordi den ledige ændrer sin jobsøgning mod nye brancher, som kurserne er rettet imod. Effekten på resttid i ledighed vil ifølge denne forklaring være positiv eller negativ afhængig af, om den branche, kurset er rettet mod, har flere eller færre jobåbninger end de områder, hvor den ledige ville

⁹ Teknisk anvendes Timing-Of-Events-metoden (se Abbring & van den Berg 2003; Gaure, Røed & Westlie 2012). Der anvendes en diskret simultan fordeling for de ikke-observerede fejllid med varierende antal støttepunkter. Støttepunkterne tilføjes gradvist og vælges kun, hvis modellen forbedres. Der er her valgt at se på Akaikes informationskriterium. Modellen havde generelt svært ved at konvergere med over 7 støttepunkter. Det bør nævnes, at standard i litteraturen er 2 støttepunkter, hvorved der i indeværende tages langt bedre højde for ikke-observerede karakteristika.

have søgt job uden aktivering. Tilsvarende hvis aktivering medfører, at den ledige søger i nye regioner med et andet arbejdsmarked. Endelig kan et aktiveringsforløb påvirke afgang fra ledighed efter endt aktiveringsforløb, såfremt forløbet fører til deltagelse i andre aktiveringsforløb, der fastholder den ledige yderligere. Det virker mest sandsynligt, at eventuelle effekter på varigheden af efterfølgende beskæftigelse forklares af, at der søges og opnås job i andre brancher eller regioner end uden kurset.

Der er en række andre mulige effekter af aktivering, der ikke er taget højde for. Dels er ikke taget højde for effekter, der indtræffer *inden* påbegyndt aktivering (motivations- eller sorterings effekter). I tillæg til disse individeffekter kan der opstå indirekte markedseffekter. Et eksempel er ligevægtseffekter, hvor arbejdsmarkedsprogrammer påvirker både udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft og dermed, på sigt, det generelle lønniveau. De fundne effekter kan derfor ikke bruges til at sige noget om den samlede effekt af aktivering, men udelukkende om den aktuelle brug af aktivering har nogen ex post-effekter for deltagerne i aktivering. På baggrund af data for dagpengemodtagere i 1998-2002 finder Rosholm & Svarer (2008), at, når der ikke tages højde for motivationseffekten, overvurderes fastholdelseeffekten, og undervurderes programeffekten på overgangen fra ledighed til selvforsørgelse, hvilket medfører, at effekter på samlet resttid i ledighed efter aktivering bliver overvurderet. Særligt sidstnævnte påvirkes i deres tilfælde, hvor effekten på afgangsraten til selvforsørgelse efter endt uddannelsesaktivering fordobles, når der tages højde for motivationseffekten. Hertil kommer selve motivationseffekten, som Rosholm & Svarer (2008) finder, svarer til i gennemsnit 2,5 uge kortere tid i ledighed for alle dagpengemodtagere.

I varighedsmodeller som den anvendte estimeres effekterne af aktivering som relative effekter på andelen, der forlader det givne forløb på et givet tidspunkt. Man kan sige, at blandt de personer der har ledigheds- henholdsvis beskæftigelsesforløb af en given længde, estimeres effekterne ved at sammenholde andelen af de aktiverede, der forlader ledighed henholdsvis beskæftigelse, med andelen blandt de ikke-aktiverede med tilsvarende observerede karakteristika og med kontrol for, at uobserverbare forhold, der påvirker både hvem, der aktiveres i hvad, og varigheden af ledighed og beskæftigelse. Ved at foretage denne sammenligning på alle tidspunkter kan afgangsraterne for aldrig-aktiverede estimeres som en referencegruppe. Omkring 64 % af de ledige er ikke aktiveret i den observerede periode. De relative effekter på overgangsrater er imidlertid vanskelige at fortolke, og helt konkret kan man ikke på baggrund af disse sige, om en fastholdelseeffekt opvejes af en programeffekt på ledighed, eller om den samlede effekt på ledighed opvejes af en effekt på beskæftigelse.

Derfor beregnes det forventede antal uger i ledighed henholdsvis beskæftigelse for de aktiverede, under antagelse af aktivering eller ingen aktivering, og dermed kan effekten på resttid i ledighed og tid i beskæftigelse beregnes. Bemærk, at disse effekter er beregnet *betingset* på, at den gennemsnitlige person stadig er ledig på tidspunktet for gennemsnitsstartugen for den pågældende aktivering. Ugeeffekterne er beregnet som effekten for en ledig med gennemsnitlige karakteristika, der aktiveres på et gennemsnitligt tidspunkt for aktivering og med gennemsnitlig varighed af aktiveringstypen.¹⁰

Differensen mellem effekterne på beskæftigelse og ledighed betegnes her, en anelse misvisende, nettoeffekten af aktivering. Det er klart, at en positiv nettoeffekt alt andet lige vil være bedre end en negativ, men selv som et mål for aktiveringens betydning for tiden i ledighed versus tiden i beskæftigelse vil nettoeffekten være et upræcist estimat af flere

¹⁰ I stedet for disse effekter for en gennemsnitsdeltager (treatment effect for the average treated, TAT) er den gennemsnitlige effekt for deltagerne også estimeret (average treatment effect on the treated, ATT). Dette er gjort for mænd og kvinder samlet, og hver for sig. Da disse afviger fra hinanden på 4. decimal, er det simple mål, TAT, anvendt i de underopdelte grupper.

grunde, dels såfremt aktivering har en effekt udover den tidshorisont, vi måler, eller har en effekt på eventuelle efterfølgende ledigheds- og beskæftigelsesforløb. Disse efterfølgende effekter vil kun finde sted for den andel af de beskæftigede, der oplever en overgang tilbage i ledighed, hvis overhovedet, og vil formentlig være en del mindre end effekterne på førstegangsførelserne. Bemærk også, at den rapporterede beskæftigelseseffekt *ikke* er et udtryk for varigheden indtil tilbagevenden til ledighed, men er varighed indtil alle afslutninger. Det er a priori ikke til at sige om varigheden af beskæftigelse indtil ledighed er kortere eller længere end varigheden af beskæftigelse generelt. Det understreges også, at en positiv (negativ) værdi *ikke* nødvendigvis er udtryk for en positiv (negativ) samfundsøkonomisk nettogevinst.

5 Effekter

I det følgende præsenteres resultaterne fra den simultane varighedsmodel. Der vises resultater for alle mænd og kvinder samlet, for mænd og kvinder for sig samt for hver af disse resultater underopdelt på deres højst fuldførte uddannelse og aldersgruppe. I alle modeller er der kontrolleret for etnicitet, A-kassemedlemskab samt arbejdsmarkedshistorik beskrevet ved antal ledighedsforløb og gennemsnitlig ledighedsgrad de foregående to år, samt om den ledige var beskæftiget inden overgang til det aktuelle ledighedsforløb. Derudover er der i modeller for alle kontrolleret for alder og uddannelse. I modeller for uddannelsesgrupper er der også kontrolleret for alder, og i modeller for aldersgrupper er der kontrolleret for uddannelse. Endelig er der kontrolleret for køn i alle modellerne for mænd og kvinder samlet. I enkelte modeller måtte variabellisten reduceres for at opnå resultater. En samlet variabelliste for de forskellige kørsler er vist i appendiks A2.

I tabellerne vises de estimerede ugeeffekter, da de muliggør en samlet vurdering af fastholdelses- og programeffekter på ledighed samt en sammenligning mellem effekter på ledighed og beskæftigelse. De underliggende modelresultater, der bl.a. indeholder estimater for fastholdelseseffekter, programeffekter og effekter på varigheden af beskæftigelse for sig, er præsenteret i appendiks A3.

5.1 Effekter på ledighed

Tabel 5.1 viser de estimerede ugeeffekter på resttiden i ledighed for mænd og kvinder samlet, mens tabel 5.2 og tabel 5.3 viser det tilsvarende for mænd og kvinder for sig. Disse effekter er således summen af fastholdelses- og programeffekter på tiden i ledighed, betinget på at ledigheden har varet indtil tidspunktet for aktivering.

De første to kolonner i tabel 5.1, 5.2 og 5.3 viser resultater for hele stikprøven, mens de seks næste viser resultaterne for personer, der ikke har fuldført nogen erhvervskompetencegivende uddannelse (som vi kalder "grunduddannede") henholdsvis fuldført en erhvervsfaglig og en videregående uddannelse. Endelig viser de sidste seks kolonner resultater for personer mellem 18 og 35 år, mellem 36 og 50 år samt personer ældre end 51 år.¹¹

Først gennemgås resultaterne for mænd og kvinder samlet i tabel 5.1. Specifikt ses, at med undtagelse af anden uddannelsesaktivering forlænger alle typer af uddannelsesaktivering resttiden i ledighed. Anden uddannelsesaktivering, som også indeholder jobsøgningskurser, samt anden aktivering har små insignifikante effekter på resttiden i ledighed, mens privat løntilskud afkorter tiden i ledighed, dvs. at de aktiverede finder beskæftigelse hurtigere end de ikke-aktiverede. Bilag A3 viser, at med undtagelse af privat løntilskud har alle typer aktivering signifikante fastholdelseeffekter. Ved at sammenholde med resultaterne i tabel 4.3 ses, at for fx AMU Handel & Service og AMU transport er mertiden i ledighed nogenlunde i overensstemmelse med varigheden af kurserne. Omvendt er nettoeffekten på fx seks ugers selvvalgt uddannelse over dobbelt så stor som den gennemsnitlige varighed af kurserne (der er på 5 uger). Det ses også afspejlet i en stor negativ programeffekt efter endt aktivering, dvs. at deltagerne i seks ugers selvvalgt uddannelse forlader ledighed langsommere også efter endt seks ugers selvvalgt kursus. En del af forklaringen herpå kan være, at deltagerne påbegynder andre typer aktivering. Alternativt kan det være, at delta-

¹¹ Det har været forsøgt at inddele aldersgrupperne således at der blev set på de der ikke er fyldt 25 for sig, hvor der gælder særlige regler i forhold til muligheder for uddannelse under ledighed, men der var for få observationer.

gerne som følge af deltagelse indsnævrer deres jobsøgning til jobs, hvor de kan anvende de nyerhvervede kompetencer.

Tabel 5.1 Ugeeffekter på resttid i ledighed, mænd og kvinder samlet

Effekt på ledighed (uger)	Alle	Grund-uddannede	Erhvervs-uddannede	Videregående uddannede	18-35-årige	36-50-årige	51-65-årige
AMU handel/service	12,1 (1,46)	15,2 (5,72)	17,2 (2,87)	25,8 (4,71)	9,0 (4,31)	18,4 (3,19)	24,9 (2,91)
AMU transport	7,0 (1,79)	3,4 (3,73)	3,5 (2,00)	31,5 (6,33)	-1,3 (2,68)	15,6 (2,50)	12,2 (4,95)
AMU andet	24,4 (1,33)	16,9 (2,31)	22,0 (2,15)	17,0 (2,12)	9,4 (1,89)	24,6 (2,06)	27,6 (1,93)
Anden udd.-aktivering	0,9 (0,46)	6,2 (0,90)	2,5 (0,75)	6,7 (0,76)	3,6 (0,63)	7,1 (0,72)	11,6 (1,18)
Seks ugers selvvalgt	12,8 (0,64)	-1,0 (1,45)	9,1 (1,01)	3,2 (1,12)	-3,0 (0,99)	2,4 (0,95)	0,7 (1,12)
Privat løntilskud	-9,7 (1,66)	-23,3 (2,36)	-9,0 (2,41)	14,6 (4,14)	-14,3 (1,78)	-2,1 (2,24)	-12,0 (5,94)
Anden aktivering	-0,7 (0,55)	7,9 (1,36)	4,4 (0,95)	7,9 (1,21)	5,0 (0,93)	5,7 (0,94)	6,9 (1,29)

Note: Fed skrift indikerer statistisk signifikans på et 5 % niveau. Hver søjle er fra separat estimation af en simultan timing-of-events-varighedsmodel med varierende antal støttepunkter. Standardafvigelse i parentes. Estimeret for nyledige dagpengemodtagere 2009-2010. Der er i gruppen af alle kontrolleret for: alder, etnicitet, antal ledighedsforløb tre år forinden, andel ugers ledighed tre år forinden, transition fra beskæftigelse til ledighed, erhvervs erfaring, A-kasse og uddannelse. I uddannelsesgrupperne er der kontrolleret for: alder, etnicitet, antal ledighedsforløb tre år forinden, andel ugers ledighed tre år forinden, transition fra beskæftigelse til ledighed, erhvervs erfaring og A-kasse. I aldersgrupperne er der kontrolleret for: uddannelse, etnicitet, antal ledighedsforløb tre år forinden, andel ugers ledighed tre år forinden, transition fra beskæftigelse til ledighed, erhvervs erfaring og A-kasse. Enkelte undtagelser er nævnt i Bilag 2.

I de efterfølgende kolonner i tabel 5.1 ses effekterne opdelt på alder og uddannelser. Med undtagelse af seks ugers selvvalgt uddannelse og privat løntilskud er ledighedsforlængelsen af aktivering større for ældre ledige. Opdelt på uddannelse er der tendens til dårligere effekter for dem med videregående uddannelse: Ledighedsforlængelsen af AMU handel & service samt AMU transport er større, og privat løntilskud har en ledighedsforlængende effekt for dem med videregående uddannelse, modsat for dem med erhvervsuddannelse eller uden uddannelse.

I tabel 5.2 og 5.3 ses tilsvarende effekter for mænd og kvinder for sig. Igen er det kun privat løntilskud, der afkorter tiden i ledighed, mens de fleste typer aktivering forlænger tiden i ledighed for både mænd og kvinder. De mest iøjnefaldende resultater er, at AMU handel & service og AMU andet forlænger tiden i ledighed mere for kvinder, og at AMU transport forlænger tiden i ledighed mere for mænd, mens privat løntilskud afkorter tiden i ledighed mere for kvinder end for mænd. Anden uddannelsesaktivering er nu signifikant for kvinder, mens anden aktivering også forlænger tiden i ledighed signifikant for både mænd og kvinder. Det ses også, at de større effekter for ældre primært ses for AMU andet og anden uddannelsesaktivering for mænd, mens det ses for flere typer aktivering for kvinder.

Tabel 5.2 Ugeeffekter på resttid i ledighed, mænd

Effekt på ledighed (uger)	Alle	Grunduddannede	Erhvervsuddannede	Videregående uddannede	18-35-årige	36-50-årige	51-65-årige
AMU handel/service	9,7 (3,05)	-5,6 (2,88)	19,9 (5,70)	18,4 (5,06)	17,6 (5,78)	20,6 (4,17)	6,0 (6,04)
AMU transport	8,8 (2,42)	2,5 (3,96)	-1,5 (2,12)	12,3 (6,37)	-2,4 (2,76)	15,3 (2,85)	-15,6 (3,05)
AMU andet	13,7 (1,74)	8,4 (2,72)	14,1 (2,90)	31,5 (3,12)	4,8 (2,08)	24,9 (2,64)	24,5 (4,54)
Anden udd.-aktivering	0,8 (0,66)	3,5 (1,18)	-1,2 (0,91)	5,2 (1,13)	2,4 (0,84)	5,8 (0,91)	7,0 (1,43)
Seks ugers selvvalgt	8,9 (0,87)	2,1 (1,57)	4,9 (1,14)	0,1 (1,18)	-7,1 (1,32)	3,9 (0,84)	2,4 (1,61)
Privat løntilskud	-8,6 (2,16)	-24,3 (3,18)	-12,4 (2,41)	-0,4 (8,03)	-14,6 (2,65)	-1,1 (3,21)	10,7 (6,40)
Anden aktivering	4,6 (1,02)	1,2 (1,72)	3,2 (1,36)	2,7 (1,50)	6,3 (1,52)	7,5 (1,24)	9,6 (1,99)

Se noten til tabel 5.1.

Tabel 5.3 Ugeeffekter på resttid i ledighed, kvinder

Effekt på ledighed (uger)	Alle	Grunduddannede	Erhvervsuddannede	Videregående uddannede	18-35-årige	36-50-årige	51-65-årige
AMU handel/service	25,7 (3,98)	32,2 (5,16)	23,6 (4,25)	35,8 (9,40)	18,3 (5,69)	20,8 (3,51)	35,1 (5,68)
AMU transport	-3,1 (4,73)	4,3 (9,63)	14,7 (9,90)	6,1 (52,31)	16,3 (21,13)	7,2 (12,92)	-11,5 (41,61)
AMU andet	24,6 (2,75)	26,6 (2,53)	29,7 (4,12)	22,0 (3,42)	26,6 (3,87)	25,7 (2,58)	35,5 (5,42)
Anden udd.-aktivering	6,4 (0,80)	5,4 (1,65)	11,8 (1,25)	7,9 (1,26)	5,5 (0,96)	7,3 (1,17)	22,4 (2,27)
Seks ugers selvvalgt	6,3 (1,09)	13,8 (2,28)	13,6 (1,68)	10,9 (2,17)	0,2 (1,45)	9,7 (1,56)	16,1 (3,24)
Privat løntilskud	-14,7 (2,12)	-9,3 (10,85)	6,6 (8,50)	-3,1 (2,96)	-1,5 (3,71)	-5,7 (4,25)	10,0 (17,39)
Anden aktivering	7,5 (1,06)	1,8 (1,88)	12,7 (1,58)	10,2 (1,62)	6,6 (1,28)	0,8 (1,19)	26,2 (2,64)

Se noten til tabel 5.1.

5.2 Effekter på efterfølgende beskæftigelse

For de personer, der efterfølgende finder beskæftigelse, viser resultaterne i tabel 5.4-5.6 effekterne af aktivering på varigheden af efterfølgende beskæftigelsesforløb.

Tabel 5.4 Ugeeffekter på efterfølgende beskæftigelse, mænd og kvinder

Effekt på beskæftigelse (uger)	Alle	Grunduddannede	Erhvervsuddannede	Videregående uddannede	18-35-årige	36-50-årige	51-65-årige
AMU handel/service	5,7 (2,08)	4,8 (4,88)	-3,2 (4,87)	-14,5 (4,74)	17,6 (4,16)	-8,3 (4,36)	-11,0 (0,15)
AMU transport	-4,7 (3,10)	2,9 (3,77)	0,3 (4,03)	-17,0 (8,44)	17,6 (4,61)	-13,0 (4,47)	-16,9 (6,42)
AMU andet	-19,1 (1,56)	-6,3 (2,32)	-19,2 (2,34)	-7,8 (3,74)	6,1 (2,89)	-26,6 (2,22)	-16,0 (0,23)
Anden udd.-aktivering	-8,5 (0,76)	-7,9 (1,18)	-9,7 (1,17)	-8,1 (1,36)	4,9 (1,11)	-15,4 (1,27)	-13,4 (0,19)
Seks ugers selvvalgt	-28,6 (0,68)	-0,8 (3,16)	-23,5 (1,12)	-9,7 (2,29)	13,6 (2,93)	-31,7 (1,37)	-9,2 (0,12)
Privat løntilskud	2,6 (3,00)	19,5 (6,70)	4,5 (4,44)	-10,3 (4,84)	33,4 (6,16)	0,9 (5,29)	-10,9 (0,15)
Anden aktivering	-9,0 (0,94)	-7,4 (1,52)	-13,2 (1,38)	-14,4 (1,87)	4,1 (1,39)	-16,1 (1,68)	-13,3 (0,19)

Se noten til tabel 5.1.

Tabel 5.4 viser, at det for mænd og kvinder samlet set kun er AMU handel og service, der forlænger varigheden af efterfølgende beskæftigelsesforløb, mens AMU andet, anden uddannelsesaktivering, seks ugers selvvalgt uddannelse og anden aktivering afkorter varigheden af beskæftigelse markant. For privat løntilskud og AMU transport er varigheden af beskæftigelse det samme som for dem, der ikke aktiveres. Størrelsen på effekterne er i nogle tilfælde store, og bør tolkes med nogen skepsis. Størrelsen på ugeeffekterne kan i nogen tilfælde være influeret af, at der er forholdsvis få observerede aktiveringsforløb af en given type, særligt når der ses på resultater opdelt på undergrupper. Men for andre typer er effekterne store og præcist estimeret. Det gælder fx effekten af seks ugers selvvalgt uddannelse, hvor der er over 30.000 observerede forløb, men det er vanskeligt at forestille sig, hvorfor deltagelse i et 5-ugers kursus afkorter varigheden af beskæftigelse med over et halvt år. Det kan ikke udelukkes, at der for denne gruppe i særdeleshed ikke er taget tilstrækkeligt højde for selektion.

Opdelt på grupper ses, at *alle* typer aktivering forlænger varigheden af beskæftigelses for de unge 18-35-årige, mens ingen forlænger beskæftigelsen signifikant for dem over 35. Omvendt afkorter alle typer aktivering efterfølgende beskæftigelse for dem med videregående uddannelse. Det ses, at de meget negative effekter af seks ugers selvvalgt uddannelse og AMU andet primært findes blandt erhvervsuddannede og blandt de 36-50-årige.

Tabel 5.5 Ugeeffekter på efterfølgende beskæftigelse, mænd

Effekt på beskæftigelse (uger)	Alle	Grunduddannede	Erhvervsuddannede	Videregående uddannede	18-35-årige	36-50-årige	51-65-årige
AMU handel/service	3,3 (4,45)	24,4 (7,81)	-4,3 (7,78)	-19,4 (6,92)	0,8 (8,90)	5,1 (5,44)	3,2 (5,65)
AMU transport	-2,1 (3,71)	3,2 (4,94)	1,0 (4,86)	-4,9 (10,94)	7,0 (5,55)	-5,0 (4,03)	15,8 (6,60)
AMU andet	-11,7 (2,26)	-4,1 (3,31)	-16,4 (3,82)	-23,0 (3,82)	-3,1 (4,67)	-19,4 (2,85)	-12,5 (4,37)
Anden udd.-aktivering	-9,1 (1,10)	-8,6 (1,55)	-8,2 (1,71)	-13,7 (1,40)	1,8 (1,88)	-7,0 (1,48)	-2,7 (2,16)
Seks ugers selvvalgt	-27,0 (1,10)	-7,4 (2,42)	-23,2 (1,49)	-14,5 (1,70)	-0,7 (4,46)	-25,9 (1,28)	-10,2 (3,37)
Privat løntilskud	4,8 (3,38)	12,0 (6,50)	1,7 (4,87)	-7,9 (7,84)	22,6 (8,21)	7,5 (5,33)	-0,4 (8,99)
Anden aktivering	-14,2 (1,40)	-6,8 (1,97)	-15,8 (1,81)	-14,7 (1,99)	-2,9 (2,73)	-11,3 (1,74)	-10,3 (2,17)

Se noten til tabel 5.1.

Tabel 5.6 Ugeeffekter på efterfølgende beskæftigelse, kvinder

Effekt på beskæftigelse (uger)	Alle	Grunduddannede	Erhvervsuddannede	Videregående uddannede	18-35-årige	36-50-årige	51-65-årige
AMU handel/service	-2,3 (4,21)	-2,3 (7,05)	-6,0 (6,50)	-29,5 (6,19)	17,4 (7,64)	0,5 (6,56)	-10,0 (7,10)
AMU transport	4,0 (8,84)	-18,2 (9,01)	-1,3 (20,49)	22,4 (85,54)	-7,3 (27,25)	-6,4 (14,89)	3,0 (51,78)
AMU andet	-8,1 (2,81)	-17,0 (2,80)	-15,5 (4,78)	-15,7 (5,64)	1,6 (4,93)	-7,9 (4,23)	-27,8 (3,94)
Anden udd.-aktivering	-2,0 (1,32)	-11,6 (2,17)	-10,9 (1,69)	-14,1 (2,19)	10,8 (1,63)	-7,4 (2,15)	-18,6 (2,12)
Seks ugers selvvalgt	2,1 (1,60)	-15,4 (2,90)	-18,4 (2,02)	-18,9 (2,78)	18,7 (2,55)	-3,4 (2,63)	-25,2 (2,56)
Privat løntilskud	23,5 (6,83)	2,2 (14,76)	-1,2 (12,92)	2,9 (9,12)	31,2 (10,22)	17,5 (11,39)	-8,7 (15,88)
Anden aktivering	-5,4 (1,49)	-11,6 (2,54)	-14,0 (2,10)	-22,7 (2,22)	5,9 (2,01)	-1,0 (2,56)	-21,5 (2,34)

Se noten til tabel 5.1.

I tabel 5.5 og 5.6 ses, at de positive effekter på varigheden af beskæftigelse for de unge kun ses for kvinder. For mænd er resultaterne stadig bedre for unge end for ældre, men det er kun privat løntilskud, hvor effekten er signifikant for unge mænd. Derimod ses en markant positiv effekt af AMU transport for ældre mænd og af AMU handel & service for grunduddannede mænd, men særligt for sidstnævnte må det sættes i forhold til det forholdsvist lave antal deltagere i denne form for kursus for mænd. Det bør bemærkes, at for kvinder er der nogle af resultaterne der opdelt på grupper ikke er helt konsistente med resultaterne for kvinder samlet. Det gælder effekterne af seks ugers selvvalgt uddannelse og anden uddannelsesaktivering, hvor der findes små insignifikante effekter samlet set, men store signifikant negative effekter, når der opdeles på uddannelse. Det skal bemærkes, at der var nogle problemer med at få modellen til at konvergere for kvinder. Derfor er der ik-

ke kontrolleret for A-kasse-tilhørsforhold for kvinder samlet eller for kvinder med videregående uddannelse. Det er også bemærkelsesværdigt, at den positive effekt af AMU handel & service for mænd og kvinder samlet, ikke genfindes for hverken mænd eller kvinder for sig. Ikke desto mindre vil selv et konservativt skøn være, at aktivering i disse tilfælde ikke påvirker varigheden af det efterfølgende beskæftigelsesforløb. Samlet set skal størrelsen på beskæftigelseseffekterne generelt, men i særdeleshed for resultater for kvinder opdelt på uddannelse tolkes med varsomhed.

5.3 Nettoeffekter

Overvejende tegner der sig et ganske negativt billede af effekterne af aktivering. Der kan dog, når der opdeles på deltagernes karakteristika, findes enkelte solstrålehistorier, hvor aktivering både reducerer resttiden i ledigheden og forlænger varigheden af efterfølgende beskæftigelse. Dette gælder for privat løntilskud for kvinder under et, og for grunduddannede og unge mænd. Tilsvarende gælder AMU transport for ældre mænd.

Vi finder imidlertid langt flere eksempler på den omvendte historie, hvor både varigheden af ledigheden forlænges, og varigheden af beskæftigelsen reduceres. Dette gør sig specielt gældende for 36-50-årige mænd, der deltager i alt andet end privat løntilskud og AMU transport, 51-65-årige kvinder og mænd og kvinder med videregående uddannelse.

For at vurdere, om de få positive beskæftigelseseffekter kan opveje en negativ ledighedseffekt, kan nettoeffekten af aktivering, differensen af effekterne på beskæftigelse og ledighed, beregnes. Med de tidligere nævnte forbehold for dette summariske mål for den samlede effekt af aktivering in mente ses, at med dette mål fås flere positive effekter for de unge ledige, og også at privat løntilskud rapporteres. Nettoeffekterne er rapporteret i tabel 5.7-5.9.

Her ses fx, at nettoeffekten for de to hyppigst forekommende førstegangskommende aktiveringsforløb, seks ugers selvvalgt uddannelse og anden uddannelsesaktivering, er signifikant positive for unge kvinder. Som tidligere nævnt er der grund til nogen skepsis med hensyn til størrelsen på effekterne.

Tabel 5.7 Nettoeffekter af aktivering (beskæftigelse – ledighed), mænd og kvinder

Nettoeffekter	Alle	Grunduddannede	Erhvervsuddannede	Videregående uddannede	18-35-årige	36-50-årige	51-65-årige
AMU handel/service	-6,4 (2,54)	-10,4 (7,52)	-20,4 (5,66)	-40,3 (6,69)	8,6 (5,99)	-26,7 (5,40)	-35,9 (2,91)
AMU transport	-11,6 (3,58)	-0,5 (5,30)	-3,2 (4,50)	-48,5 (10,55)	18,9 (5,33)	-28,6 (5,12)	-29,1 (8,10)
AMU andet	-43,5 (2,05)	-23,3 (3,27)	-41,2 (3,18)	-24,8 (4,30)	-3,3 (3,46)	-51,2 (3,03)	-43,5 (1,94)
Anden udd.-aktivering	-9,4 (0,89)	-14,1 (1,49)	-12,1 (1,39)	-14,7 (1,56)	1,2 (1,27)	-22,5 (1,47)	-25,0 (1,20)
Seks ugers selvvalgt	-41,3 (0,93)	0,1 (3,48)	-32,6 (1,50)	-12,9 (2,55)	16,6 (3,09)	-34,1 (1,66)	-9,9 (1,12)
Privat løntilskud	12,3 (3,43)	42,8 (7,10)	13,5 (5,05)	-24,9 (6,37)	47,7 (6,41)	3,0 (5,75)	1,1 (5,94)
Anden aktivering	-8,4 (1,09)	-15,4 (2,04)	-17,6 (1,68)	-22,4 (2,23)	-0,9 (1,68)	-21,8 (1,93)	-20,2 (1,30)

Se noten til tabel 5.1.

Tabel 5.8 Nettoeffekter af aktivering (beskæftigelse – ledighed), mænd

Nettoeffekter	Alle	Grundud-dannede	Erhvervs-uddannede	Videregående ud-dannede	18-35-årige	36-50-årige	51-65-årige
AMU handel/service	-6,3 (5,40)	30,0 (8,32)	-24,2 (9,65)	-37,9 (8,57)	-16,9 (10,61)	-15,5 (6,85)	-2,9 (8,27)
AMU transport	-10,9 (4,43)	0,7 (6,34)	2,6 (5,30)	-17,2 (12,66)	9,4 (6,20)	-20,3 (4,94)	31,4 (7,27)
AMU andet	-25,4 (2,85)	-12,5 (4,29)	-30,5 (4,79)	-54,5 (4,93)	-7,9 (5,11)	-44,3 (3,88)	-36,9 (6,30)
Anden udd.-aktivering	-9,9 (1,29)	-12,1 (1,95)	-7,0 (1,94)	-18,8 (1,80)	-0,6 (2,06)	-12,9 (1,74)	-9,7 (2,59)
Seks ugers selvvalgt	-35,9 (1,40)	-9,6 (2,88)	-28,1 (1,87)	-14,5 (2,07)	6,4 (4,65)	-29,8 (1,53)	-12,6 (3,73)
Privat løntilskud	13,5 (4,01)	36,3 (7,23)	14,1 (5,43)	-7,6 (11,22)	37,2 (8,62)	8,6 (6,22)	-11,1 (11,03)
Anden aktivering	-18,7 (1,73)	-8,0 (2,62)	-19,0 (2,27)	-17,4 (2,49)	-9,2 (3,12)	-18,8 (2,14)	-19,9 (2,94)

Se noten til tabel 5.1.

Tabel 5.9 Nettoeffekter af aktivering (beskæftigelse – ledighed), kvinder

Nettoeffekter	Alle	Grundud-dannede	Erhvervs-uddannede	Videregående ud-dannede	18-35-årige	36-50-årige	51-65-årige
AMU handel/service	-28,0 (5,79)	-34,5 (8,74)	-29,6 (7,76)	-65,3 (11,25)	-0,9 (9,53)	-20,3 (7,44)	-45,1 (9,09)
AMU transport	7,1 (10,03)	-22,5 (13,18)	-16,0 (22,76)	16,3 (100,27)	-23,6 (34,48)	-13,6 (19,71)	14,5 (66,43)
AMU andet	-32,7 (3,93)	-43,5 (3,77)	-45,2 (6,31)	-37,8 (6,59)	-25,0 (6,26)	-33,7 (4,96)	-63,3 (6,70)
Anden udd.-aktivering	-8,4 (1,55)	-17,0 (2,73)	-22,6 (2,10)	-22,0 (2,53)	5,3 (1,89)	-14,7 (2,45)	-41,0 (3,11)
Seks ugers selvvalgt	-4,1 (1,93)	-29,3 (3,69)	-32,0 (2,63)	-29,8 (3,53)	18,5 (2,94)	-13,1 (3,06)	-41,3 (4,13)
Privat løntilskud	38,2 (7,15)	11,5 (18,32)	-7,9 (15,46)	6,0 (9,58)	32,7 (10,87)	23,2 (12,16)	-18,7 (23,55)
Anden aktivering	-12,9 (1,83)	-13,4 (3,15)	-26,7 (2,62)	-32,9 (2,74)	-0,6 (2,38)	-1,8 (2,82)	-47,7 (3,53)

Se noten til tabel 5.1.

5.4 Tidspunkt for aktivering

For at undersøge, om der er forskelle i effekterne af uddannelsesaktivering, alt efter hvornår i ledighedsforløbet aktiveringen finder sted, er alle analyserne foretaget, hvor effekterne er opdelt efter aktiveringstidspunkt, således at vi skelner mellem, om aktiveringen påbegyndes i løbet af de første 12 uger, uge 13 til 24, uge 25 til 36 eller efter 36 ugers le-

dighed.¹² Resultater for fastholdelses- og programeffekter på ledighed og beskæftigelse vises i online-tabeller som en reference-effekt for tidlig aktivering (1-12 uger) efterfulgt af interaktioner med senere aktivering. Interaktionerne viser derfor, om der er signifikante forskelle mellem tidlig og senere aktivering. Nedenfor præsenteres de beregnede ugeeffekter for mænd og kvinder samlet samt for mænd og kvinder for sig. Resultater opdelt på alder og uddannelse vises i online-appendiks. Generelt er der flere af disse modeller, hvor der er relativt få observationer, og derfor skal der tolkes varsomt, særligt med hensyn til størrelsen af effekterne.

Tabel 5.10 viser ugeeffekterne for mænd og kvinder samlet. Sammenlignes effekterne på ledighed med forskellige starttidspunkt for aktivering, ses en generel tendens til, at aktivering er mere ledighedsforlængende, når den starter efter et halvt år. Som eksempel ses seks ugers selvvalgt, der reducerer ledigheden med 2,4 uger for dem, der påbegynder kurset inden 12 ugers ledighedsforløb, mens kurset forlænger ledighed med 10 uger for dem, der påbegynder et seks ugers selvvalgt kursus efter 25-36 uger. Anden aktivering forlænger ledighed med 11-14 uger for dem, der påbegynder det efter 25 uger, mens effekten er under halvt så stor, når det påbegyndes inden.

Ydermere ses, at aktivering, der påbegyndes inden 12 uger, også har tendens til at forlænge et efterfølgende beskæftigelsesforløb. Det gælder for AMU handel & service, AMU transport, anden uddannelsesaktivering, privat løntilskud og anden aktivering. Blandt disse viser AMU handel & service, AMU transport samt privat løntilskud dog også i enkelte tilfælde positive effekter på beskæftigelsesvarigheden for dem, der påbegynder aktiveringen senere.

Disse to tendenser fører til, at AMU transport, anden uddannelsesaktivering, privat løntilskud samt anden aktivering har positive nettoeffekter for dem, der påbegynder aktivering inden 12 uger, mens det kun er tilfældet for privat løntilskud for dem, der aktiveres efter et halvt år.

Tabel 5.11 og 5.12 viser resultaterne for mænd og kvinder for sig, og her ses, at tendensen til, at aktivering er mere ledighedsforlængende for dem, der aktiveres senere, primært ses for mænd. For kvinder er effekten størst ved aktivering i ugerne 25-36. For mænd er der ingen aktivering, der forlænger efterfølgende beskæftigelse signifikant, uanset starttidspunkt. For kvinder findes en tendens til positive beskæftigelses effekter ved tidlig aktivering, og effekterne er signifikante for dem, der aktiveres i AMU handel & service og anden aktivering inden 25 uger, samt for dem, der aktiveres i anden uddannelsesaktivering ved aktivering inden 12 uger.

Samlet fører dette til, at det kun er privat løntilskud der har positive nettoeffekter for mænd, og effekten er kun signifikant ved tidlig aktivering, hvilket dog kan skyldes de få ledige der påbegynder løntilskud som første aktivering. For kvinder har anden uddannelsesaktivering og anden aktivering positive signifikante nettoeffekter ved aktivering inden 12 uger, mens ingen nettoeffekter er signifikante ved senere aktivering.

Der er set nærmere på, om tendensen til positive effekter kan forklares ud fra særligt gunstige resultater for ledige i en given aldersgruppe eller med et givet uddannelsesniveau. Disse resultater er som sagt tilgængelige på KORAs hjemmeside. For de unge mænd og kvinder er der positive signifikante nettoeffekter for dem, der aktiveres i AMU transport, seks ugers selvvalgt uddannelse eller privat løntilskud inden 12 uger. Tilsvarende ses dog

¹² Det bemærkes, at tidspunktet for aktivering er målt som tidsrummet efter det aktuelle påbegyndte ledighedsforløb, og ikke i forhold til dagpengeanciennitet, hvorfor nogle personer kan påbegynde fx løntilskud før andre. Dagpengeanciennitet varierer dog formentlig ikke meget, da alle deltagere ikke har været ledige i 6 måneder inden det aktuelle ledighedsforløb. Derudover er der kontrolleret for arbejdsmarkedshistorik de sidste 2 år. Det pointeres også, at seks ugers selvvalgt uddannelse kan vælges inden 9 måneders ledighed, dvs. 39 uger.

også for de unge i seks ugers selvvalgt uddannelse efter 36 uger. Omvendt ses også positive signifikante nettoeffekter for tidligt aktiverede i anden uddannelsesaktivering og anden aktivering for de 36-50-årige, mens nettoeffekten stort set er negativ og ofte signifikant for ledige over 50 år. Dykkes ned i resultater for mænd og kvinder for sig, opdelt på alder, er de fleste effekter insignifikante, og ingen er signifikant positive, men det tilskrives vi de få observationer. Derfor bekræftes, at de positive effekter af tidlig aktivering primært findes for de lidt yngre, men de er ikke begrænset til de under 30.

Ses på opdelingen på uddannelse, finder vi positive signifikante effekter for ledige uden erhvervskompetencegivende uddannelse for dem, der aktiveres inden 12 uger i anden uddannelsesaktivering og seks ugers selvvalgt uddannelse. For dem med en erhvervsfaglig uddannelse har AMU transport og anden aktivering positive signifikante nettoeffekter ved tidlig aktivering, og for dem med en videregående uddannelse gælder det samme for seks ugers selvvalgt uddannelse. De positive signifikante nettoeffekter ses ikke for dem, der aktiveres senere i nogle af uddannelsesgrupperne.

Table 5.10 Ugeeffekter på varigheden af ledighed og beskæftigelse, opdelt på tidspunkt for aktivering, mænd og kvinder samlet

Mænd og kvinder samlet	Aktiveret uge 1-12			Aktiveret uge 13-24			Aktiveret uge 25-36			Aktiveret efter uge 36		
	Ledighed	Beskæftigelse	Nettoeffekt	Ledighed	Beskæftigelse	Nettoeffekt	Ledighed	Beskæftigelse	Nettoeffekt	Ledighed	Beskæftigelse	Nettoeffekt
AMU handel/service	19,3 (3,13)	10,8 (4,45)	-8,5 (5,44)	18,6 (3,30)	10,8 (4,44)	-7,8 (5,53)	40,1 (4,59)	3,4 (5,20)	-36,7 (6,93)	34,5 (6,18)	-1,9 (6,74)	-36,5 (9,15)
AMU transport	1,0 (2,27)	12,8 (4,00)	11,9 (4,60)	9,0 (5,02)	0,9 (7,09)	-8,1 (8,69)	17,3 (4,07)	-1,0 (4,69)	-18,3 (6,21)	10,1 (8,27)	16,9 (8,04)	6,8 (11,53)
AMU andet	16,4 (1,94)	0,5 (2,30)	-15,9 (3,01)	27,6 (4,95)	-7,7 (6,29)	-35,3 (8,00)	21,6 (2,47)	-3,2 (2,37)	-24,8 (3,42)	32,5 (8,42)	-4,9 (5,99)	-37,4 (10,34)
Anden udd.-aktivering	-2,1 (0,57)	9,9 (1,03)	12,1 (1,18)	0,7 (2,69)	5,3 (4,36)	4,5 (5,12)	6,9 (0,99)	0,8 (1,18)	-6,1 (1,54)	12,7 (8,80)	-5,2 (5,76)	-18,0 (10,52)
Seks ugers selvvalgt	-2,4 (0,85)	0,0 (1,22)	2,4 (1,48)	0,3 (3,02)	-5,1 (5,21)	-5,4 (6,02)	10,4 (1,12)	-12,8 (1,48)	-23,2 (1,86)	-0,9 (0,94)	-4,4 (1,71)	-3,5 (1,95)
Privat løntilskud	-10,2 (2,36)	22,1 (5,02)	32,3 (5,55)	-10,3 (6,28)	13,1 (8,28)	23,4 (10,39)	-8,0 (3,54)	16,4 (5,00)	24,4 (6,12)	-6,2 (3,22)	10,9 (5,09)	17,1 (6,02)
Anden aktivering	-1,2 (0,84)	9,4 (1,40)	10,6 (1,63)	5,5 (1,88)	5,6 (2,87)	0,1 (3,43)	11,3 (1,54)	1,2 (1,98)	-10,1 (2,50)	14,0 (1,14)	-6,6 (1,58)	-20,6 (1,94)

Note: Tabellen viser effekter for aktivering påbegyndt på forskellige tidspunkter i ledighedsforløbet. Se endvidere noten til tabel 5.1.

Tabel 5.11 Ugeeffekter på varigheden af ledighed og beskæftigelse, opdelt på tidspunkt for aktivering, mænd

Mænd	Aktiveret uge 1-12			Aktiveret uge 13-24			Aktiveret uge 25-36			Aktiveret efter uge 36		
	Ledighed	Beskæftigelse	Nettoeffekt	Ledighed	Beskæftigelse	Nettoeffekt	Ledighed	Beskæftigelse	Nettoeffekt	Ledighed	Beskæftigelse	Nettoeffekt
AMU handel/service	9,5 (4,62)	2,9 (7,67)	-6,7 (8,96)	11,0 (4,66)	7,9 (6,99)	-3,0 (8,41)	25,8 (6,74)	-1,7 (8,67)	-27,5 (10,98)	18,4 (9,98)	-7,5 (10,98)	-25,9 (14,84)
AMU transport	6,8 (2,44)	3,3 (5,15)	-3,5 (5,70)	20,5 (8,20)	-2,1 (12,15)	-22,7 (14,66)	18,3 (4,54)	-6,0 (6,42)	-24,4 (7,86)	23,0 (12,58)	3,8 (10,09)	-19,3 (16,13)
AMU andet	17,3 (1,80)	-14,9 (2,90)	-32,2 (3,42)	34,7 (7,56)	-24,0 (9,24)	-58,7 (11,93)	19,9 (2,47)	-19,1 (3,02)	-39,0 (3,90)	37,9 (11,37)	-18,9 (7,71)	-56,8 (13,74)
Anden udd.-aktivering	-1,7 (0,65)	-2,4 (1,34)	-0,7 (1,49)	-0,4 (3,07)	-9,3 (5,16)	-8,9 (6,01)	4,7 (1,34)	-11,3 (1,58)	-15,9 (2,07)	22,1 (13,14)	-18,0 (7,60)	-40,1 (15,18)
Seks ugers selvvalgt	4,1 (0,81)	-27,0 (1,02)	-31,2 (1,30)	2,9 (3,84)	-30,8 (5,29)	-33,7 (6,54)	13,5 (1,29)	-34,9 (1,52)	-48,4 (1,99)	4,2 (1,39)	-32,0 (1,88)	-36,1 (2,33)
Privat løntilskud	-12,1 (3,09)	9,6 (6,90)	21,7 (7,56)	-18,6 (6,63)	5,7 (10,59)	24,3 (12,49)	-14,1 (4,61)	1,7 (6,83)	15,8 (8,24)	-12,2 (4,40)	-5,4 (6,96)	6,9 (8,23)
Anden aktivering	-3,8 (0,94)	1,9 (2,09)	5,7 (2,29)	1,9 (2,38)	-2,1 (4,16)	-4,0 (4,79)	9,4 (2,00)	-10,2 (2,68)	-19,6 (3,35)	9,1 (1,47)	-13,1 (2,18)	-22,2 (2,63)

Se noten til tabel 5.10.

Tabel 5.12 Ugeeffekter på varigheden af ledighed og beskæftigelse, opdelt på tidspunkt for aktivering, kvinder

Kvinder	Aktiveret uge 1-12			Aktiveret uge 13-24			Aktiveret uge 25-36			Aktiveret efter uge 36		
	Ledighed	Beskæftigelse	Nettoeffekt	Ledighed	Beskæftigelse	Nettoeffekt	Ledighed	Beskæftigelse	Nettoeffekt	Ledighed	Beskæftigelse	Nettoeffekt
AMU handel/service	20,9 (3,15)	18,7 (5,00)	-2,2 (5,91)	19,7 (3,98)	14,5 (5,03)	-5,2 (6,42)	42,3 (6,27)	6,2 (7,32)	-36,0 (9,64)	34,6 (10,25)	-3,7 (11,05)	-38,2 (15,07)
AMU transport	7,3 (7,39)	-0,7 (14,54)	-8,0 (16,31)	15,3 (10,79)	-14,9 (13,91)	-30,2 (17,60)	28,4 (10,47)	-14,0 (13,55)	-42,4 (17,13)	9,4 (14,68)	6,4 (20,89)	-3,0 (25,53)
AMU andet	19,5 (1,82)	1,6 (3,06)	-17,9 (3,56)	26,9 (7,20)	-5,2 (9,15)	-32,1 (11,64)	25,6 (2,51)	-2,1 (3,35)	-27,8 (4,18)	19,0 (12,82)	1,2 (13,33)	-17,8 (18,49)
Anden udd.-aktivering	1,0 (0,71)	13,0 (1,44)	12,0 (1,61)	6,4 (10,82)	13,4 (19,27)	7,0 (22,10)	10,5 (1,64)	2,7 (1,94)	-7,7 (2,54)	-17,8 (11,95)	2,1 (15,36)	19,8 (19,46)
Seks ugers selvvalgt	1,4 (0,95)	0,5 (1,64)	-0,8 (1,89)	9,2 (14,57)	-5,6 (28,69)	-14,8 (32,18)	15,6 (1,56)	-15,9 (2,08)	-31,5 (2,60)	0,3 (1,31)	-4,7 (2,44)	-5,0 (2,77)
Privat løntilskud	1,0 (5,44)	15,1 (9,29)	14,1 (10,77)	4,3 (45,26)	9,3 (67,91)	4,9 (81,61)	4,9 (7,44)	12,2 (9,25)	7,3 (11,87)	8,3 (6,29)	6,9 (9,24)	-1,3 (11,18)
Anden aktivering	-1,2 (0,87)	14,2 (1,75)	15,4 (1,96)	3,5 (2,95)	9,8 (4,31)	6,2 (5,23)	5,8 (2,16)	8,7 (3,07)	2,9 (3,76)	15,3 (1,86)	-5,9 (2,64)	-21,2 (3,23)

Se noten til tabel 5.10.

6 Opsummering og diskussion

Den grundlæggende hypotese, der forsøges afdækket i denne rapport, er, om forskellige typer af uddannelsesaktivering fører til længerevarende beskæftigelse, og i så fald om en sådan beskæftigelses-effekt kan opveje den fastholdelse i ledighed, som erfaringsmæssigt viser sig under aktivering. Fokus er derudover også på, hvilke af de forskellige typer uddannelsesaktivering der virker bedst for deltagerne, samt hvilke typer af deltagere der har størst nytte af kurset.

Overordnet bekræftes eksisterende resultater, der viser, at uddannelsesaktivering har store fastholdelseeffekter, samt at de aktiverede selv efter endt aktivering ikke eller kun i begrænset grad ser ud til at finde beskæftigelse hurtigere end ikke-aktiverede. Således er privat løntilskud den eneste aktiveringsform, der afkorter tiden i ledighed indtil beskæftigelse, mens deltagelse i AMU-kurser under ret og pligt-aktivering og deltagelse i seks ugers selvvalgt uddannelse forlænger tiden i ledighed. For anden uddannelsesaktivering (øvrige vejledning og opkvalificering samt ordinær uddannelse, der ikke er AMU-kurser) samt anden aktivering (virksomhedspraktik og offentligt løntilskud) opvejes fastholdelseeffekterne af positive effekter efter endt aktivering.

Ses der på effekten på efterfølgende varighed af beskæftigelse for mænd og kvinder samlet, viser det sig, at aktivering i gennemsnit fører til *kortere* efterfølgende beskæftigelse. Det gælder de aktiverede i seks ugers selvvalgt uddannelse, anden uddannelsesaktivering, anden aktivering og AMU-kurser, der ikke er inden for handel & service eller transport. Disse udgør tilsammen 96 % af alle førstegangs-aktiveringsforløb. Kun AMU handel & service forlænger varigheden af efterfølgende beskæftigelse, og de udgør 1,8 % af alle aktiverede. Samlet set er det kun for aktiverede i privat løntilskud, der i dette tilfælde udgør 0,7 % af alle førstegangs-aktiverede, hvor effekten på beskæftigelsesvarigheden opvejer effekten på resttiden i ledighed. Disse resultater dækker over en del heterogenitet, og der er afdækket forskelle i effekter opdelt på køn, alder, uddannelse og tidspunkt for aktivering.

De samlede effekter på ledighed og efterfølgende beskæftigelse ændres ikke, når der opdeles på køn. Dog sker der en forskydning, således at de negative effekter i højere grad afstedkommes af kortere beskæftigelse for mænd, men mindre fastholdelse og vice versa for kvinder. Det kan tyde på, at mænd i højere grad er villige til at forlade aktivering mod at sænke kravene til jobmatchet, og kan stemme overens med tidligere fund for effekten af aktivering *inden* aktivering; at motivationseffekten typisk er større for mænd end for kvinder.

Opdeles på alder og uddannelse viser der sig kun få tilfælde, hvor aktivering både reducerer tiden i ledigheden og forlænger efterfølgende beskæftigelsesvarighed: Udover privat løntilskud, hvor det gælder for kvinder under et, og for grunduddannede og unge mænd, gælder dette for AMU transport for ældre mænd. Der findes imidlertid langt flere eksempler på den omvendte historie, hvor aktivering både forlænger ledighedsforløb og afkorter beskæftigelsesforløb, i særdeleshed for ledige over 50 samt ledige med videregående uddannelse. For kvinder under 35 ses, at de meget anvendte typer af forløb, seks ugers selvvalgt uddannelse og anden uddannelsesaktivering, øger varigheden af beskæftigelse mere end de forlænger ledigheden, hvilket beskrives som en positiv nettoeffekt.

Tidspunktet for aktivering kan have væsentlig betydning for effekten af aktiveringen. Tidlig aktivering kan på den ene side skubbe ledige hurtigere i gang med jobsøgning, give redskaber til jobsøgning eller tilvejebringe manglende kompetencer, men omvendt er der risiko for at mange ledige der hurtigt selv ville finde job bliver fastholdt i ledighed, når de aktiveres tidligt. Resultaterne viser, at når der opdeles på tidspunkt for aktivering i ledighedsforløbet fremkommer en klar tendens til at tidlig aktivering inden 12 ugers ledighed virker bedre end senere aktivering. Både AMU transport, anden uddannelsesaktivering samt anden aktivering har positive nettoeffekter, for dem der er aktiveret

tidligt. Opdelt på køn ses, at det primært er på grund af kortere tid i ledighed for mænd, og i højere grad på grund af længere tids beskæftigelse for kvinder. Beskæftigelseseffekterne er signifikant positive ved tidlig aktivering af kvinder i AMU handel & service, anden aktivering og anden uddannelsesaktivering. De positive nettoeffekter af tidlig aktivering findes primært blandt ledige under 50, mens tidlig aktivering virker godt for forskellige typer af aktivering for ledige med forskelligt uddannelsesniveau.

Der er som ved alle effektmålinger flere ting, der er vigtige at holde sig for øje i diskussionen af disse resultater. Et centralt punkt er, hvad effekterne måler, og hvordan de kan tolkes. Et andet centralt punkt er, hvor stor tiltro vi har til resultaterne. Disse punkter diskuteres afslutningsvist.

Det er en alment anvendt forklaring, at aktivering kan forlænge tiden i ledighed, fordi der under aktivering bruges mindre tid på jobsøgning. Alternative forklaringer kan være, at aktiverede efter aktivering deltager i yderligere aktivering, at deres krav til et job stiger, eller at de stigmatiseres.

Men hvad er forventningen til effekten af uddannelsesaktivering på varigheden af beskæftigelse? Umiddelbart forventes ikke de store opkvalificeringseffekter af de korte uddannelsesforløb, der primært anvendes i dansk uddannelsesaktivering. Derfor må en stor del af effekterne af uddannelsesaktivering på varigheden af beskæftigelse forklares af en ændret jobsøgeproces, en signalværdi som deltagelse i kurset giver arbejdsgiveren, eller at der ikke er kontrolleret tilstrækkeligt for selektion, hvilket formentlig er særligt sandsynligt for seks ugers selvvalgt uddannelse. Disse effekter kan gå begge veje, afhængig af om kurserne leder i retning af et arbejdsmarked med mindre stabil beskæftigelse (fx private bygge- og anlægssektor) og afhængig af, om signalværdien af deltagelse i aktivering tolkes positivt (signal for, at man vil bestille noget)¹³ eller negativt (signal for, at man ikke selv kan finde arbejde, eller at man som følge af aktivering har været længere tid i ledighed)¹⁴, eller om det i særlig grad er personer med tendens til korte eller lange ansættelser, der vælger fx seks ugers selvvalgt uddannelse. Det virker ikke specielt sandsynligt, at nogle af disse forklaringer kan være årsag til, at deltagere i et 5 ugers kursus har 30 ugers kortere efterfølgende beskæftigelse end ellers sammenlignelige ikke-aktiverede (der ville komme i job, der i gennemsnit varer lige over 60 uger), som det er tilfældet for seks ugers selvvalgt uddannelse. Det fører os til en generel forsigtighed med hensyn til at tolke for håndfast på størrelsen af særligt beskæftigelseseffekterne. En generel forsigtighed med hensyn til fortolkning af resultaterne underbygges af, at der i nogle underopdelinger ikke ses en særlig god overensstemmelse mellem disse og de aggregerede resultater. Det gælder fx effekterne for kvinder, der opdelt på alle uddannelser viser betydelige negative effekter på varigheden af beskæftigelse af seks ugers selvvalgt uddannelse og anden uddannelsesaktivering, mens disse samlet set har små insignifikante effekter. I disse tilfælde kan det dog konstateres, at der ikke er nogen resultater i undergrupperne, der ændrer på billedet af manglende positive effekter.

Der knytter sig særlige mulige fortolkninger til de resultater, der viser, at AMU transport og anden uddannelsesaktivering har positive effekter på beskæftigelsesvarigheden ved aktivering inden 12 uger, stort set uden at de forinden fastholder ledige længere i ledighed end de, der ikke aktiveres. En mulig forklaring er, at kurserne under AMU transport er målrettet ledige, der ikke selv finder job hurtigt, og at kurserne har sigte på brancher, hvor der er stabile job. En alternativ forklaring kan være, at de ledige ved deltagelse i et AMU transport-kursus har lovning på job, hvor de ved, at jobmatchet er godt¹⁵ (fx fordi de har været ansat der før). For den del af anden uddannelsesaktivering, der omhandler jobsøgning, kan det være, at kurset forbedrer jobmatchet, hvilket styrkes af, at denne effekt særligt ses for unge og uuddannede ledige med mindre jobsøgningserfaring.

¹³ Se fx van Ours (2007) for denne fortolkning.

¹⁴ Blasco & Rosholm (2008) viser, at effekten af aktivering på efterfølgende beskæftigelsesvarighed er en samlet effekt af varigheden af ledighed samt en egentlig jobmatch-opkvalificeringseffekt.

¹⁵ Se van Ours (2007) for en lignende forklaring.

De positive resultater, der ses af tidlig aktivering for enkelte grupper, betyder ikke nødvendigvis, at der skal ændres på tidspunkter for ret og pligt-tilbud. Resultaterne er opgjort på baggrund af varigheden af det aktuelle ledighedsforløb, ikke på den samlede dagpengeanciennitet. Dermed kan nogle personer med kort varighed godt stå til at skulle aktiveres efter ret og pligt-reglerne. Derudover skal de ses i det lys, at det kan have store konsekvenser, hvis tidlig aktivering bruges forkert, fordi det indebærer en risiko for fastholdelse af personer, der selv hurtigt ville finde job.

Indeværende resultater er fundet i en lavkonjunktur, og resultaterne kan derfor ikke nødvendigvis overføres til andre konjunktursituationer. DØRS (2012) finder, at effekterne af uddannelsesaktivering er bedre under højkonjunktoren 2005-07 end i lavkonjunktoren 2009-2011. Det står dog i kontrast til tidligere danske studier, hvor effekterne sjældent er gode, uanset konjunktur, samt internationale studier, der finder det modsatte (Lechner & Wunsch 2009; Forslund et al. 2011): at effekterne af uddannelsesaktivering er bedre, når ledigheden er høj. Sidstnævnte afspejler dog primært variation i den lokale ledighed inden for kort tid. Samlet set er der ikke konsensus om hverken resultater eller forventninger til, om uddannelsesaktivering virker bedre under en lav- eller en højkonjunktur (Andersen & Svarer 2012).

Endelig bør det understreges, at effekterne af aktivering er målt for deltagerne i aktivering på udvalgte dimensioner. Der er flere grunde til, at det ikke på den baggrund kan sluttes, om aktivering har været gavnligt for de ledige, endsige for samfundet, samlet set. Dels kan det ikke udelukkes, at uddannelsesaktivering først virker på endnu længere sigt end de betragtede 1-3 år efter påbegyndt aktivering som i indeværende studie. Der er fx fundet positive effekter af uddannelsesaktivering i nogle norske og tyske studier 4-5 år efter aktivering¹⁶. Det kan også være, at der er positive effekter på beskæftigelsesgraden eller lønnen. Det virker dog ikke umiddelbart sandsynligt, at de korte kurser, der anvendes i Danmark, har en synderlig stor effekt på lønnen, og der findes danske studier, der belyser effekten af aktivering på beskæftigelsesgraden på længere sigt, og her er erfaringerne også overvejende negative¹⁷. En årsag til de generelt dårlige resultater af uddannelsesaktivering i Danmark kan være, at danskere i højere grad end i andre lande efteruddannes på arbejdsmarkedet, således at den merværdi, der tilføres via aktivering, ikke er så stor som, den ellers ville være. Hvad der dog taler for, at indeværende studie undervurderer den samlede betydning af aktivering for beskæftigelsen er udeladelsen af motivationseffekter. Dels fører det i sig selv til at ledighedsforlængelsen overestimeres¹⁸, og dels medregnes ikke effekten for de ledige inden potentiel aktivering, som, ved at det påvirker alle, giver store samlede effekter. Omvendt er der heller ikke taget højde for generelle ligevægtseffekter, hvor en omfattende aktiv arbejdsmarkedspolitik både kan påvirke fx konkurrencen om job, virke løntrykkende, mindske jobmatch-kvalitet og øge virksomhedernes ansættelsesomkostninger¹⁹. Endelig er omkostningerne ved aktivering slet ikke inddraget, og det er derfor ikke muligt entydigt at sige noget om, hvad de samlede gevinster af aktivering vil være.

¹⁶ Fx Raaum, Torp & Zhang (2002), der finder positive effekter på lønnen 4-5 år efter aktivering for AMU-lignende kurser (AMO) i Norge, samt Doerr m.fl. (2012), der finder positive effekter på overgangen til beskæftigelse og løn efter 4 år for længerevarende kurser i Tyskland (dog op til 3 år med certifikat); Lechner & Miquel (2010), der finder positive effekter af re-training (omskoling) på beskæftigelseschancerne over 4 år, Fitzenberger m. fl. (2010), der finder positive effekter af uddannelsesaktivering på beskæftigelseschancen 2,5 år efter programstart.

¹⁷ Fx Christensen & Jacobsen (2009), hvor effekten af uddannelsesaktivering på både beskæftigelsesgrad og indkomst efter en initial negativ effekt er nul 2-5 år efter påbegyndt aktivering. Lignende resultater ses i Det Økonomiske Råd (2007), samt Jespersen, Munch & Skipper (2008).

¹⁸ Rosholm & Svarer (2008).

¹⁹ Se fx Blasco & Pertold-Gebicka (2012) for en diskussion.

Appendiks A1: Timing-of-event-modellen

Der ligger to antagelser bag den statistiske identifikation af effekter i timing-of-event-modellen jf. Abbring & van den Berg (2003). Den første antagelse er, at den ledige ikke kender det præcise tidspunkt for aktiveringens påbegyndelse. Hvis det var tilfældet, kunne informationen påvirke individets adfærd allerede før aktiveringstidspunktet, hvilket ville resultere i bias. I praksis er den typiske fortolkning af antagelsen, at individet godt må vide, at han eller hun skal aktiveres i løbet af ledighedsforløbet, når blot det præcise tidspunkt er ukendt. Denne antagelse gør, at modellen kan identificere effekten af aktivering, selv når deltagelse i aktivering bestemmes af ikke-observerede forhold.

Den anden antagelse, som er af en mere teknisk karakter, er, at modellen kan specificeres med proportionale afgangsrater. Når de observerede variable (køn, alder, etnicitet mv.) antages at påvirker afgangsraten fra ledighed på en proportional måde, så vil en ikke-proportional påvirkning kunne tilskrives ikke-observerede variable, hvorved antagelsen sikrer identifikationen af den ikke-observerbare heterogenitet.

Den anden antagelse er ikke så streng, som den lyder, på grund af en meget fleksibel baseline afgangsraten. Særligt i forhold til seks ugers selvvalgt uddannelse, hvor selektionsproblematikken formentlig er særlig stor, er det værd at understrege, at antagelsen om manglende kendskab til aktiveringstidspunktet kan være kritisk. Det bør også nævnes, at metoden ikke sikrer mod en særlig selektion, der kan forekomme, såfremt aktiverede opnår aftaler om beskæftigelse betinget af færdiggørelse af et givet kursus. Omvendt er den anvendte metode formentlig den til dato mest fleksible metode anvendt på danske data i forhold til at fange selektion ind i forskellige typer aktivering på baggrund af ikke-observerede forhold. De hidtidige erfaringer med metoden timing-of-event generelt, men ikke mindst med anvendelse af en fleksibel (ikke-parametrisk) fordeling af de ikke-observerede forhold, er gode (Heckman & Singer 1984; Mroz 1999; Gaure et al. 2012). Osikominu (2012) argumenterer for, at en mixed proportional hazard model identificeres bedre under en række yderligere forhold. Dels er det vigtigt at betinge på arbejdsmarkedshistorik, og derudover forbedres mulighederne for identifikation ved at anvende tidsvarierende forklarende variabler samt gentagne forløb mellem ledighed og beskæftigelse. Begge de sidste punkter er udeladt på grund af modellens kompleksitet, men der er kontrolleret for arbejdsmarkedshistorik. Osikominu (2012) argumenterer endvidere for, at når varigheden af beskæftigelsesforløb modelleres, skal der betinges på varigheden af det foregående ledighedsforløb. Det har vi ikke gjort for at estimere den totale effekt af aktivering, der inkluderer en effekt af ændret restledighed på beskæftigelse (fx en stigma-effekt), se Rosholm & Blasco (2011).

Appendiks A2: Variabelliste

Tabel A2.1: Oversigt over, hvilke forklarende variable der er kontrolleret for

Model	Andel ledighed 2 år inden det pågældende ledighedsforløb	Indtræder i ledighed direkte fra beskæftigelse	Køn	Alder	A-kasse	Oprindelse	Uddannelse	Antal ledighedsforløb 2 år inden det pågældende ledighedsforløb
Mænd og kvinder samlet	x	x	x	x	x	x	x	x
Mænd og kvinder samlet, grunduddannede	x	x	x	-	x	x	-	x
Mænd og kvinder samlet, erhvervsuddannede	x	x	x	x	x	x	-	x
Mænd og kvinder samlet, videregående uddannede	x	x	x	x	x	x	-	x
Mænd og kvinder samlet, alder 18 til 35 år	x	x	x	-	x	x	x	x
Mænd og kvinder samlet, alder 36 til 50 år	x	x	x	-	x	x	x	x
Mænd og kvinder samlet, alder 51 til 65 år	x	x	x	-	x	x	x	x
Mænd	x	x	-	x	x	x	x	x
Mænd, grunduddannede	x	x	-	x	x	x	-	x
Mænd, erhvervsuddannede	x	x	-	x	-	x	-	x
Mænd, videregående uddannede	x	x	-	x	-	x	-	x
Mænd, alder 18 til 35 år	x	x	-	-	x	x	x	x
Mænd, alder 36 til 50 år	x	x	-	-	x	x	x	x
Mænd, alder 51 til 65 år	x	x	-	-	x	x	x	x
Kvinder	x	x	-	x	x	x	x	x
Kvinder, grunduddannede	x	x	-	x	-	x	-	x
Kvinder, erhvervsuddannede	x	x	-	x	x	x	-	x
Kvinder, videregående uddannede	x	x	-	x	-	x	-	x
Kvinder, alder 18 til 35 år	x	x	-	-	x	x	x	x
Kvinder, alder 36 til 50 år	x	x	-	-	x	x	x	x
Kvinder, alder 51 til 65 år	x	x	-	-	-	-	x	x

Note: Hver række beskriver de forklarende variable for én modelkørsel, hvis resultater findes i rapporten. Alle modeller er først forsøgt kørt med alle forklarende variable, og kunne der ikke opnås konvergens, er de enkelte variabelgrupper udeladt én ad gangen, indtil modellen konvergerede.

Tabel A2.2: Oversigt over, hvilke forklarende variable der er kontrolleret for; med opdeling på tidspunkt for aktivering

Model inkl. Timing	Andel ledighed 2 år inden det pågældende ledighedsforløb	Indtræder i ledighed direkte fra beskæftigelse	Køn	Alder	A-kasse	Oprindelse	Uddannelse	Antal ledighedsforløb 2 år inden det pågældende ledighedsforløb
Mænd og kvinder samlet	x	x	x	x	x	x	x	x
Mænd og kvinder grunduddannede	x	x	x	x	x	x	-	x
Mænd og kvinder erhvervsuddannede	x	x	x	x	x	x	-	x
Mænd og kvinder videregående uddannede	x	x	x	x	x	x	-	x
Mænd og kvinder alder 18 til 35 år	x	x	x	-	x	x	x	x
Mænd og kvinder alder 36 til 50 år	x	x	x	-	x	x	x	x
Mænd og kvinder alder 51 til 65 år	x	x	x	-	x	x	x	x
Mænd	x	x	-	x	x	x	x	x
Mænd grunduddannede	x	x	-	x	x	x	-	x
Mænd erhvervsuddannede	x	x	-	x	x	x	-	x
Mænd videregående uddannede	x	x	-	x	x	x	-	x
Mænd alder 18 til 35 år	x	x	-	-	x	x	x	x
Mænd alder 36 til 50 år	x	x	-	-	x	x	x	x
Mænd alder 51 til 65 år	x	x	-	-	-	x	x	x
Kvinder	x	x	-	x	-	x	x	x
Kvinder grunduddannede	x	x	-	x	x	x	-	x
Kvinder erhvervsuddannede	x	x	-	x	x	x	-	x
Kvinder videregående uddannede	x	x	-	-	-	-	-	x
Kvinder alder 18 til 35 år	x	x	-	-	x	x	x	x
Kvinder alder 36 til 50 år	x	x	-	-	x	x	x	x
Kvinder alder 51 til 65 år	x	x	-	-	-	x	x	x

Se noten til tabel A2.1.

Table A2.3: Forklarende variabler

Variabel	Beskrivelse
Andel ledighed 2 år inden det pågældende ledighedsforløb	Kontinuert variabel med domæne [0;0,75].
Indtræder i ledighed direkte fra beskæftigelse	Dummyvariabel, 1 = Indtræder i ledighed direkte fra beskæftigelse, 0 = Indtræder ikke i ledighed direkte fra beskæftigelse.
Køn	Dummyvariabel, 1 = mand, 0 = kvinde.
Alder	Fire dummyvariabler, gr. 1: 18-25 år (reference), gr. 2: 26-35 år, gr. 3: 36-50 år, gr. 4: 51-65 år.
A-kasse	Otte dummyvariabler, opgjort i DST's akaskod, gr. 1: 00, 10, 73, 83, 88, 91, 98 (reference). gr. 2: 07, 24. gr. 3: 34, 35, 37, 40. gr. 4: 12, 17, 18, 22, 76, 81. gr. 5: 15. gr. 6: 53, 57, 62, 82, 92. gr. 7: 67, 94, 95. gr. 8: 72, 86, 96.
Oprindelse	Tre dummyvariabler, gr. 1: dansk (reference), gr. 2: vestlig, gr. 3: ikke-vestlig.
Uddannelse	Seks dummyvariabler, gr. 1: grundskole (reference), gr. 2: gymnasial, gr. 3: erhvervsfaglig, gr. 4: kort videregående, gr. 5: mellemlang videregående, gr. 6: lang videregående.
Antal ledighedsforløb 2 år inden det pågældende ledighedsforløb	Fire dummyvariabler, gr. 1: Ingen (reference), gr. 2: 1 ledighedsforløb, gr. 3: 2 ledighedsforløb, gr. 4: 3 eller flere ledighedsforløb.

Appendiks A3: Resultater

Tabel A3.1: Resultater, effekter på hasardrater, mænd og kvinder samlet

	Alle		Grunduddannede		Erhvervsuddannede		Videreg. udd		Alder 18 til 35		Alder 36 til 50		Alder 51 til 65	
	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.
Mænd og kvinder samlet														
Programeffekt på ledighed														
AMU handel/service	-0,218	(0,041)	-0,405	(0,202)	-0,362	(0,075)	-0,810	(0,154)	-0,249	(0,153)	-0,427	(0,103)	-0,411	(0,066)
AMU transport	-0,040	(0,054)	0,059	(0,153)	0,008	(0,064)	-0,907	(0,206)	0,239	(0,132)	-0,341	(0,083)	-0,143	(0,110)
AMU andet	-0,332	(0,032)	-0,263	(0,078)	-0,355	(0,050)	-0,326	(0,078)	0,011	(0,071)	-0,486	(0,059)	-0,358	(0,039)
Anden udd.-aktivering	0,046	(0,013)	-0,140	(0,033)	-0,020	(0,022)	-0,220	(0,032)	-0,076	(0,024)	-0,163	(0,027)	-0,177	(0,026)
seks ugers selvvalgt	-0,227	(0,017)	0,106	(0,054)	-0,145	(0,029)	-0,028	(0,053)	0,217	(0,044)	0,016	(0,036)	0,060	(0,024)
Privat løntilskud	0,391	(0,076)	0,858	(0,166)	0,354	(0,114)	-0,410	(0,182)	0,623	(0,141)	0,163	(0,105)	0,266	(0,177)
Anden aktivering	0,127	(0,018)	-0,160	(0,050)	-0,020	(0,030)	-0,199	(0,053)	-0,049	(0,038)	-0,115	(0,037)	-0,056	(0,031)
Lock-in-effekt på ledighed														
AMU handel/service	-0,507	(0,073)	-0,622	(0,172)	-0,567	(0,114)	-1,056	(0,168)	-0,382	(0,140)	-0,870	(0,134)	-0,753	(0,169)
AMU transport	-0,615	(0,084)	-0,642	(0,152)	-0,464	(0,109)	-1,617	(0,420)	-0,367	(0,130)	-0,973	(0,162)	-0,631	(0,218)
AMU andet	-1,130	(0,041)	-1,049	(0,070)	-1,055	(0,065)	-1,318	(0,111)	-0,886	(0,073)	-1,230	(0,066)	-1,110	(0,101)
Anden udd.-aktivering	-0,262	(0,015)	-0,427	(0,031)	-0,234	(0,023)	-0,458	(0,032)	-0,298	(0,022)	-0,489	(0,029)	-0,431	(0,037)
seks ugers selvvalgt	-0,963	(0,023)	-0,702	(0,060)	-0,860	(0,033)	-0,781	(0,058)	-0,509	(0,049)	-0,821	(0,038)	-0,683	(0,049)
Privat løntilskud	0,185	(0,073)	1,082	(0,151)	0,198	(0,109)	-0,680	(0,161)	0,657	(0,132)	0,004	(0,113)	0,228	(0,144)
Anden aktivering	-0,272	(0,021)	-0,565	(0,047)	-0,363	(0,034)	-0,594	(0,051)	-0,468	(0,035)	-0,394	(0,041)	-0,358	(0,038)

Se noten til tabel 5.1.

Tabel A3.1: Resultater, effekter på hasardrater, mænd og kvinder samlet – fortsat

	Alle		Grunduddannede		Erhvervsuddannede		Videreg. udd		Alder 18 til 35		Alder 36 til 50		Alder 51 til 65	
	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.
Mænd og kvinder samlet	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.
Programeffekt på beskæftigelse														
AMU handel/service	-0,117	(0,045)	-0,098	(0,107)	0,073	(0,110)	0,378	(0,136)	-0,393	(0,092)	0,192	(0,105)	0,209	(0,000)
AMU transport	0,100	(0,072)	-0,063	(0,086)	-0,007	(0,090)	0,446	(0,252)	-0,398	(0,103)	0,298	(0,113)	0,336	(0,147)
AMU andet	0,442	(0,037)	0,149	(0,052)	0,441	(0,056)	0,196	(0,089)	-0,142	(0,062)	0,645	(0,056)	0,311	(0,000)
Anden udd.-aktivering	0,187	(0,017)	0,185	(0,029)	0,211	(0,026)	0,200	(0,035)	-0,116	(0,026)	0,356	(0,031)	0,257	(0,000)
seks ugers selvvalgt	0,699	(0,022)	0,019	(0,074)	0,552	(0,033)	0,241	(0,064)	-0,313	(0,067)	0,788	(0,044)	0,173	(0,000)
Privat løntilskud	-0,053	(0,061)	-0,388	(0,125)	-0,090	(0,089)	0,265	(0,125)	-0,714	(0,120)	-0,015	(0,096)	0,207	(0,000)
Anden aktivering	0,199	(0,023)	0,177	(0,039)	0,295	(0,034)	0,372	(0,053)	-0,096	(0,035)	0,375	(0,044)	0,256	(0,000)
Log-likelihood	-2.221.645		-605.616		-995.796		-617.608		-935.612		-827.490		-437.813	
Uobserveret heterogenitet	Ja (5 pkt.)		Ja (8 pkt.)		Ja (5 pkt.)		Ja (10 pkt.)		Ja (6 pkt.)		Ja (9 pkt.)		Ja (4 pkt.)	
Personer	303.808		86.755		131.742		85.311		131.865		109.745		62.198	

Se noten til tabel 5.1.

Tabel A3.2: Resultater, effekter på hasardrater, mænd

Mænd	Alle		Grunduddannede		Erhvervsuddannede		Videreg. udd		Alder 18 til 35		Alder 36 til 50		Alder 51 til 65	
	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.
Programeffekt på ledighed														
AMU handel/service	-0,233	(0,091)	0,243	(0,117)	-0,496	(0,141)	-0,331	(0,122)	-0,608	(0,171)	-0,496	(0,131)	-0,131	(0,252)
AMU transport	-0,114	(0,076)	0,079	(0,139)	0,177	(0,079)	-0,021	(0,157)	0,271	(0,134)	-0,292	(0,106)	0,852	(0,173)
AMU andet	-0,160	(0,048)	0,028	(0,086)	-0,200	(0,074)	-0,441	(0,068)	0,117	(0,081)	-0,508	(0,073)	-0,639	(0,133)
Anden udd.-aktivering	0,018	(0,021)	-0,046	(0,038)	0,063	(0,029)	-0,063	(0,028)	-0,042	(0,032)	-0,136	(0,032)	-0,218	(0,054)
seks ugers selvvalgt	-0,151	(0,026)	0,019	(0,049)	-0,054	(0,036)	0,086	(0,030)	0,398	(0,064)	-0,023	(0,045)	0,005	(0,061)
Privat løntilskud	0,290	(0,103)	0,759	(0,199)	0,584	(0,141)	-0,052	(0,288)	0,500	(0,194)	0,097	(0,152)	-0,389	(0,261)
Anden aktivering	-0,066	(0,032)	0,053	(0,059)	-0,009	(0,044)	-0,012	(0,042)	-0,137	(0,057)	-0,188	(0,045)	-0,257	(0,076)
Lock-in-effekt på ledighed														
AMU handel/service	-0,306	(0,118)	-0,007	(0,203)	-0,461	(0,194)	-0,511	(0,231)	-0,246	(0,198)	-0,741	(0,214)	-0,404	(0,233)
AMU transport	-0,624	(0,091)	-0,524	(0,163)	-0,388	(0,117)	-1,372	(0,452)	-0,353	(0,135)	-0,966	(0,184)	-0,105	(0,234)
AMU andet	-0,860	(0,054)	-0,762	(0,090)	-0,873	(0,084)	-1,100	(0,129)	-0,702	(0,088)	-1,050	(0,085)	-1,198	(0,149)
Anden udd.-aktivering	-0,170	(0,020)	-0,279	(0,037)	-0,062	(0,029)	-0,333	(0,037)	-0,214	(0,028)	-0,340	(0,036)	-0,319	(0,053)
seks ugers selvvalgt	-0,898	(0,030)	-0,804	(0,061)	-0,786	(0,039)	-0,641	(0,065)	-0,380	(0,065)	-0,816	(0,047)	-0,789	(0,070)
Privat løntilskud	0,264	(0,092)	0,969	(0,189)	0,289	(0,126)	0,087	(0,194)	0,726	(0,179)	-0,001	(0,140)	-0,293	(0,204)
Anden aktivering	-0,301	(0,033)	-0,274	(0,060)	-0,299	(0,048)	-0,188	(0,055)	-0,375	(0,054)	-0,346	(0,055)	-0,518	(0,072)
Programeffekt på beskæftigelse														
AMU handel/service	-0,066	(0,098)	-0,476	(0,158)	0,101	(0,175)	0,413	(0,160)	-0,004	(0,198)	-0,095	(0,150)	-0,059	(0,123)
AMU transport	0,044	(0,084)	-0,067	(0,108)	-0,022	(0,107)	0,100	(0,237)	-0,145	(0,120)	0,099	(0,113)	-0,314	(0,134)
AMU andet	0,258	(0,048)	0,091	(0,068)	0,364	(0,084)	0,487	(0,081)	0,071	(0,094)	0,407	(0,071)	0,295	(0,102)
Anden udd.-aktivering	0,197	(0,024)	0,189	(0,035)	0,174	(0,037)	0,280	(0,030)	-0,037	(0,039)	0,141	(0,033)	0,059	(0,046)
seks ugers selvvalgt	0,634	(0,032)	0,161	(0,056)	0,525	(0,041)	0,296	(0,038)	0,017	(0,100)	0,557	(0,050)	0,231	(0,087)
Privat løntilskud	-0,098	(0,069)	-0,236	(0,125)	-0,030	(0,099)	0,168	(0,159)	-0,447	(0,156)	-0,141	(0,100)	0,024	(0,190)
Anden aktivering	0,315	(0,034)	0,152	(0,046)	0,349	(0,044)	0,304	(0,043)	0,068	(0,063)	0,232	(0,046)	0,238	(0,055)
Log-likelihood		-1.297.890		-372.456		-657.102		-268.280		-523.725		-475.107		-297.252
Uobserveret heterogenitet		Ja (8 pkt.)		Ja (6 pkt.)		Ja (8 pkt.)		Ja (4 pkt.)		Ja (8 pkt.)		Ja (6 pkt.)		Ja (9 pkt.)
Personer		169.541		51.168		83.035		35.338		69.466		60.616		39.459

Se noten til tabel 5.1.

Tabel A3.3: Resultater, effekter på hasardrater, kvinder

Kvinder	Alle		Grunduddannede		Erhvervsuddannede		Videreg. udd		Alder 18 til 35		Alder 36 til 50		Alder 51 til 65	
	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.	Est.	s.d.
Programeffekt på ledighed														
AMU handel/service	-0,609	(0,110)	-0,504	(0,119)	-0,491	(0,107)	-0,915	(0,248)	-0,538	(0,187)	-0,342	(0,092)	-0,676	(0,138)
AMU transport	0,342	(0,210)	0,230	(0,237)	-0,370	(0,272)	-0,071	(4,807)	-0,300	(0,849)	-0,056	(0,379)	0,184	(1,683)
AMU andet	-0,380	(0,076)	-0,196	(0,059)	-0,483	(0,093)	-0,301	(0,110)	-0,555	(0,117)	-0,294	(0,066)	-0,566	(0,118)
Anden udd.-saktivering	-0,111	(0,027)	-0,008	(0,037)	-0,237	(0,036)	-0,218	(0,045)	-0,143	(0,040)	-0,070	(0,034)	-0,415	(0,057)
seks ugers selvvalgt	-0,111	(0,036)	-0,211	(0,048)	-0,269	(0,047)	-0,274	(0,076)	0,094	(0,068)	-0,171	(0,044)	-0,292	(0,077)
Privat løntilskud	0,795	(0,135)	0,438	(0,361)	-0,239	(0,259)	0,752	(0,200)	0,270	(0,244)	0,431	(0,177)	-0,224	(0,648)
Anden aktivering	-0,092	(0,038)	0,098	(0,047)	-0,218	(0,048)	-0,198	(0,060)	-0,067	(0,057)	0,087	(0,041)	-0,464	(0,073)
Lock-in-effekt på ledighed														
AMU handel/service	-0,963	(0,116)	-0,963	(0,250)	-0,803	(0,152)	-1,333	(0,253)	-0,767	(0,188)	-0,988	(0,179)	-1,049	(0,286)
AMU transport	-0,609	(0,330)	-1,521	(0,682)	-0,388	(0,451)	-0,090	(4,674)	-0,901	(0,617)	-0,709	(0,540)	-0,841	(6,438)
AMU andet	-1,375	(0,075)	-1,158	(0,093)	-1,318	(0,116)	-1,737	(0,175)	-1,388	(0,125)	-1,352	(0,102)	-1,407	(0,186)
Anden udd.-aktivering	-0,525	(0,027)	-0,515	(0,045)	-0,594	(0,040)	-0,484	(0,046)	-0,433	(0,037)	-0,657	(0,044)	-0,865	(0,075)
seks ugers selvvalgt	-0,861	(0,045)	-0,906	(0,085)	-1,041	(0,067)	-0,984	(0,084)	-0,665	(0,081)	-0,932	(0,065)	-0,968	(0,098)
Privat løntilskud	0,453	(0,146)	-0,065	(0,312)	-0,072	(0,294)	-0,296	(0,239)	-0,076	(0,250)	-0,097	(0,240)	-0,185	(0,353)
Anden aktivering	-0,583	(0,036)	-0,442	(0,058)	-0,600	(0,053)	-0,707	(0,063)	-0,638	(0,052)	-0,303	(0,052)	-0,841	(0,082)
Programeffekt på beskæftigelse														
AMU handel/service	0,058	(0,102)	0,054	(0,150)	0,141	(0,153)	0,732	(0,183)	-0,419	(0,186)	-0,002	(0,142)	0,243	(0,179)
AMU transport	-0,086	(0,206)	0,408	(0,233)	0,048	(0,495)	-0,405	(6,754)	0,354	(0,903)	0,149	(0,346)	0,175	(1,824)
AMU andet	0,193	(0,065)	0,368	(0,062)	0,361	(0,110)	0,367	(0,126)	-0,036	(0,122)	0,173	(0,087)	0,719	(0,116)
Anden udd.-aktivering	0,047	(0,030)	0,244	(0,048)	0,244	(0,039)	0,322	(0,052)	-0,272	(0,040)	0,157	(0,046)	0,447	(0,056)
6-ugers selvvalgt	-0,049	(0,038)	0,326	(0,068)	0,427	(0,054)	0,437	(0,075)	-0,459	(0,065)	0,070	(0,059)	0,630	(0,080)
Privat løntilskud	-0,487	(0,134)	-0,021	(0,293)	0,046	(0,281)	-0,053	(0,194)	-0,727	(0,220)	-0,336	(0,216)	0,239	(0,384)
Anden aktivering	0,129	(0,037)	0,247	(0,058)	0,322	(0,053)	0,539	(0,061)	-0,149	(0,053)	0,027	(0,056)	0,530	(0,064)
Log-likelihood		-920.115		-230.626		-338.658		-351.301		-410.320		-351.574		-157.285
Uobserveret heterogenitet		Ja (5 pkt.)		Ja (4 pkt.)		Ja (4 pkt.)		Ja (6 pkt.)		Ja (5 pkt.)		Ja (4 pkt.)		Ja (7 pkt.)
Personer		134.267		35.587		48.707		49.973		62.399		49.129		22.739

Se noten til tabel 5.1.

Litteratur

Abbring, J. & G. J. van den Berg (2003). The non-parametric identification of treatment effects in duration models. *Econometrica*, 71:1491-1517.

Andersen, T. M. & M. Svarer (2012). Active labour market policies in a recession. *IZA Journal of Labor Policy*, 1(7):1-19.

Arbejdsmarkedskommissionen (2008). *Analyse af uddannelsesaktivering*, (Arbejdsrapport). [U.st.]: Arbejdsmarkedskommissionen.

Arendt, J. N. & D. Pozzoli (kommende). Effekter af ordinær uddannelse for ledige. En oversigt over danske og internationale kvantitative studier. Kbh.: KORA.

Bach H., Datta Gupta N. & J. Høgelund (2007), *Employment Effects of Educational Measures for Work-Injured People*, (IZA Working Paper 2657). Bonn: IZA.

Blasco, S. & B. Pertold-Gebicka (2012). *Employment Policies, Hiring Practices and Firm Performance*, (IZA Working Paper 7013). Bonn: IZA.

Blasco, S. & M. Rosholm (2011). *The Impact of Active Labour Market Policy on Post-Unemployment Outcomes: Evidence from a Social Experiment in Denmark*, (IZA Working Paper 5631). Bonn: IZA.

Card, D., J. Kluve & A. Weber (2009). Active Labour Market Policy Evaluations. *The Economic Journal*, 120:452-477.

Christensen, R. N. & R. Jacobsen (2009). *Analyse af effekten af aktivering og voksen- og efteruddannelse for forsikrede ledige*, (CEBR notat). Frederiksberg: Centre for Economic and Business Research (CEBR), Copenhagen Business School.

Crépon, B., M. Ferracci & D. Fougère (2011). Training the Unemployed in France: How Does It Affect Unemployment Duration and Recurrence? *Annales d'Economie et de Statistique* (Forthcoming).

Crépon, B., M. Ferracci, G. Jolivet & G. van den Berg (2010). Active Labor Market Policy Effects in a Dynamic Setting. *Journal of European Economic Association*, 7(2-3):595-605.

de Luna, X., A. Forslund, & L. Liljeberg (2008). Effekter av yrkesinriktad arbetsmarknadsutbildning för deltagare under perioden 2002-04, (IFAU Working Paper 2008:1). Uppsala: Institute for Labour Market Policy Evaluation (IFAU).

Det Økonomiske Råd, (2007). Kapitel III: Dansk Arbejdsmarkedspolitik, i: Dansk Økonomi, Diskussionsoplæg. København: Det Økonomiske Råd.

Det Økonomiske Råd, (2012). Kapitel II: Arbejdsmarkedspolitik i Høj- og Lavkonjunktur, i: Dansk Økonomi, Diskussionsoplæg. København: Det Økonomiske Råd.

Doerr, A., B. Fitzenberg, T. Kruppe, M. Paul & A. Strittmatter (2012). *Training Vouchers and Labor Market Perspectives* (Mimeo). Freiburg: University of Freiburg.

Fitzenberger, B., A. Osikominu & M. Paul (2010). *The Heterogeneous Effects of Training Incidence and Duration on Labor Market Transitions*, (IZA Working Paper 5269). Bonn: IZA.

- Fredriksson, P. & P. Johansson (2008). Dynamic Treatment Assignment – The Consequences for Evaluations using Observational Data. *Journal of Business and Economic Statistics*, 26:435-445.
- Gaure, S., K. Røed; G. van den Berg & T. Zhang (2010). *Estimation of heterogenous treatment effects on hazard rates*, (IZA Discussion Paper No. 4794). Bonn: IZA.
- Gaure, S., K. Røed & L. Westlie (2012). Job search incentives and job match quality. *Labour Economics*, 19:438-540.
- Heckman, J. J. & B. Singer. (1984). A Method for Minimizing the Impact of Distributional Assumptions in Econometric Models for Duration Data, *Econometrica*, 52 (2):271-320.
- Jensen, P., P. J. Pedersen, N. Smith & N. Westergaard-Nielsen (1991). *Arbejdsmarkedsuddannelserne: evaluering af effekten på arbejdsløshed og løn*, (Working Paper 91-3). Aarhus: Centre for Labour Economics, University of Aarhus and Aarhus School of Business.
- Jespersen, S., R. H. Jakobsen & M. Bøge (2006). *Evaluering af aktiveringsindsatsen for forsikrede ledige – med særlig fokus på uddannelsesaktivering*. Frederiksberg: Centre for Economic and Business Research (CEBR), Copenhagen Business School.
- Jespersen, S., T., Munch, J. R. & Skipper, L. (2008). Costs and benefits of Danish active labour market programmes. *Labour Economics*, 15: 859–884
- Kjærsgaard, L. (2009). *Effekten af Aktivering på Køn, Alder, Uddannelsesniveaue, Regioner og Ledighedstidspunkt*, (Working Paper 2009:1). København: De Økonomiske Råd.
- Langager, K. (1997). *Indsatsen over for de Forsikrede Ledige: Evaluering af Arbejdsmarkedsreform*, (97:20). København: Socialforskningsinstituttet.
- Lauzadyte, A. (2008). Optimal Introduction Time and Length of Active Labour Market Programmes in Denmark, in: A. Lauzadyté, *Active Labour Market Policies and Labour Market Transitions in Denmark: An Analysis of Event History Data*, (Ph. D. Thesis). Aarhus: Aarhus University, School of Business and Social Sciences.
- Lauzadyte, A. & M. Rosholm (2008). County, Gender and Year Specific Effects of Active Labour Market Programmes in Denmark, in: A. Lauzadyte, *Active Labour Market Policies and Labour Market Transitions in Denmark: An Analysis of Event History Data*, (Ph. D. Thesis). Aarhus: Aarhus University, School of Business and Social Sciences.
- Lechner, M. & R. Miquel (2010). Identification of the effects of dynamic treatments by sequential conditional independence assumptions. *Empirical Economics*, 39:111–137.
- Lechner, M. & C. Wunsch (2009). Are Training Programs More Effective When Unemployment Is High? *Journal of Labor Economics*, 27(4):653-692.
- Mroz, T. (1999). Discrete factor approximations in simultaneous equation models: Estimating the impact of a dummy endogenous variable on a continuous outcome. *Journal of Econometrics*, 92(2): 233-274.
- Osikominu, A. (2012). Quick Job Entry or Long-Term Human Capital Development? The Dynamic Effects of Alternative Training Schemes. *Review of Economic Studies*, 80(1):313-342.

Raaum, O., H. Torp & T. Zhang (2002). *Do Individual Programme Effects Exceed Costs? Norwegian Evidence on Long Run Effects of Labour Market Training*, (Memorandum, no. 2002,15). Oslo: University of Oslo, Department of Economics.

Rambøll (2012). *Evaluering af seks ugers selvvalgt uddannelse*, (Rapport til Arbejdsmarkedsstyrelsen. København: Rambøll.

Rosholm, M. & L. Skipper (2009). Is Labour Market Training a Curse for the Unemployed? Evidence from a Social Experiment. *Journal of Applied Econometrics*, 24: 338-365.

Rosholm, M. & M. Svarer (2008). Estimating the threat effect of active labour market programmes. *Scandinavian Journal of Economics*, 110: 385-401.

Rosholm, M. & S. Blasco (2011). *The Impact of Active Labour Market Policy on Post-Unemployment Outcomes*, (IZA Working Paper 5631). Bonn: IZA.

Sianesi, B. (2004). An Evaluation of the Swedish System of Active Labor Market Programs in the 1990s. *Review of Economics and Statistics*, 86(1): 133-155.

Staghøj, J., M. Svarer & M. Rosholm (2010). Choosing the Best Training Programmes: Is there a Case for Statistical Treatment Rules? *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, 72: 172-200.

van Ours, J. (2007). *Compulsion in active labour market programs*, (Discussion Paper 2007-74). Tilburg: Tilburg University, Center for Economic Research.

**Det Nationale Institut
for Kommuner og Regioners
Analyse og Forskning**

Købmagergade 22
1150 København K
E-mail: kora@kora.dk
Telefon: 444 555 00